

Areng

Valitsus kiitis heaks tervisekeskuse finantseerimise lk 3

Traditsioon

Saue Gümnaasium korraldas 10. korda kooli olümpiamängud lk 4

Ettevõtlus

Loodavas ühisvallas tegutseb ligikaudu 2000 ettevõtet lk 6, 7

Sport

Saue Tammede edukas hooaeg lk 9

Päästjad ootavad külla lk 14

SAUE SÕNA

NR 17 (470)
23. september
2016

Saue Linnavalikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

Juubelijooksul osales rekordarv inimesi, ligi 500 spordisõpra

Terje Toomingas
Saue Huvikeskuse
sporditegevuse juht

10.

Saue Õhtujooksul 9. septembril

osales viie kilomeetri pikkusel põhidistantsil 310 jooksjat, lastejooksudest võttis osa 178 spordisõpra. Osalejad moodustasid staadionile üheskoos number kümne

Jooksu võitis Arvi Alamaa ajaga 16.18. Talle järgnes Sparta spordiklubi esindaja Sergei Rjabõškin tulemusena 16.20. Kolmanda koha saavutas Ats Sõnajalg samuti Sparta spordiklubist - aeg 16.47.

Kiireim naine oli Margit Mälter ajaga 19.28. Teisena jõudis finišisse Saue Tammede esindaja Maris Terno - aeg 20.41. Kolmas oli Andra Puusepp klubist Täpp Sportlased ajaga 21.38.

Lõpuprotokollid leiate veebi-aadressilt www.sauehuvikeskus.ee/uudised.

Lastejooksudele eelnes suvel renoveeritud koolistaadioni avamine. Uue kummikattekihi saanud jooksurada katsetasid 60 meetri sprindiga linnapea Harry Pajundi, abilinnapead Riho Johanson ja Andres Kaarmann ning volikogu spordikomisjoni esimees Virko Raagmets.

Teatepulk läks edasi kõige väiksematele mudilastele. Lapsed jooksid staadionil vastavalt vanusele kas ühe või kaks ringi

Osalejad moodustasid staadionile üheskoos number kümne

- 270 või 540 meetrit. Iga vanuseklassi kolm paremat tüdrukut ja poissi olid väärt 10. Saue Õhtujooksu medalit, iga lõpetaja sai meene, helkuri ja õuna.

Põhidistantsi eel esines Saue Poistekoor Elviira Alamaa juhendamisel. Koor võitis ka suurima kollektiivi auhinna - jooksis rekordiliselt 101 poissi.

Start 5 km distantsile oli Saue Gümnaasiumi esiselt platsilt. Rada oli uus. Kulges mööda Saue kergliiklusteid ja tänavaid: Tule põik-Kadaka-marja-Tule-Kuuseheki-Laastu-Pärnasalu-Kauguse ja lõppeks finišikoridor.

Finišis oli 300 esimesele lõpetajale tunnustuseks Saue linnapea diplom. Iga lõpetaja sai Eesti õuna, mis kasvanud Halika õunatalus.

Pärast jooksu esines showgrupp Vikerkaar Elo Marika Kongo ja Gerly Aadli

juhendamisel. Baltic Restaurants Estonia AS-i töötajad Õrne Teidla ja Kerli Puusepp pakkusid jooksjatele puu- ja juurviljadest valmistatud salateid. Oli ettekanne salatites sisalduvatest vitamiinidest.

Kolm kiiremat meest ja kolm kiiremat naist pälvisid 10. Saue Õhtujooksu karika, auhinna ja koogi ning iga vanusegrupi kolme paremat naist ja meest 10. Saue Õhtujooksu medali. Eriauhind, 10. Saue Õhtujooksu karikas kuulus rekordiliselt 27 perekonnale, kes tulid jooksule kogu perega, olid vähemalt kolmeliikmelised ja olid end eelnevalt kirja pannud. Saue linnapea oli ka fortunaks hulgaliste loosiauhindade jagamisel.

Kohtumiseni sarja „Saue-lane liikuma” orienteerumistaadionijooksu etapil 12. novembril algusega kell 12 Saue staadionil.

Renoveeritud staadioni avasid 60 meetri sprindiga (vasakult) volikogu spordikomisjoni esimees Virko Raagmets, abilinnapea Andres Kaarmann, linnapea Harry Pajundi ja abilinnapea Riho Johanson

10. Saue Õhtujooksu kolm kiiremat. Fotod: Brigitta Toomingas, Sirje Piirsoo, droon

Arutelud ühinemise töögruppides

Harry Pajundi
Saue linnapea

Augustis said ümber puhkused ühinevate Kernu, Nissi ja Saue vallavalitsustes ning Saue linnavalitsuses. Tööd alustasid töögrupid.

Juhtide töögrupil, millest ka allakirjutanu osa võttis, on augustis ja septembris olnud kaks koosolekut, millel olid arutusel erinevad teemad.

Sotsiaalvaldkonna töörühmas tõstatatud küsimuste arutelu

Milliste põhimõtete alusel ühtlustada toetusi sel viisil, et järgitaks ühinemislepingu põhimõtteid - ühtlustamine toimiks kõrgeima toetustaseme järgi, kuid vajaduspõhist põhimõtet järgides, ühtlustamise tulemusena muutuks mõne senise toetust saava sihtgrupi olukord tervikuna halvemaks.

Uus vallamaja

Jätkatakse koostööd Eesti Arhitektide Liiduga (EAL) Saue linna uue vallamaja arhitektuurikonkursi läbi viimiseks. Eesti Arhitektide Liidu poolt oleks ajakava kohaselt konkursi väljakuulutamise tõenäoline aeg oktoober-november. EAL-ile saadetakse indikatiivne nägemus keskusehoones paikneva ca 100 töökoha kohta.

Töögrupid

Otsustati, et üleminekuaja tegevuskavas ettenähtud ja muude ettevalmistavate tegevuste tarbeks rakendatakse tööle finants-, sotsiaal-, haridus-, valla- ja linnasekretäride ning ehitus- ja planeerimisvaldkonna töörühmad.

12. septembri koosolekuks oli juhtide töögrupile saabunud valdkondlikelt töögruppidele esimene tagasiside.

Finantsjuhtimine

Finantsjuhtimise töögrupist andsid Saue valla ja Saue linna finantsjuhid Margus Randma ning Ingrid Niid ülevaate finantsjuhtimise ja raamatupidamise töökorraldusest vallas ja linnas. Ingrid Niid tõi välja, et finants- ja raamatupidamisvaldkonna töömaht ei sõltu otseselt rahvastiku arvust, vaid sellest, mis mahus kohalik omavalitsus (KOV) neile teenuseid osutab. Kindlasti vajab valdkond ka spetsiaalset IT-tuge, et viia

teenus uuele tasemele. Leiti, et ühinemisjärgsel ülemineku perioodil on 10 töötajaga keeruline hakkama saada. See tase on võib olla saavutatav hiljem, kui protsessid on sisse töötatud.

Sotsiaal

Sotsiaalvaldkonna töörühmas toimunud struktuuriarutelu tegi ülevaate Saue linna vastava valdkonna juht Heli Joon. Töörühmas leiti, et valdkonnal või osakonnal peaks olema juht, kuna valdkond on väga keeruline ja teenuste vajadus aina kasvab. Valdkonna spetsialistide arvu peaks suurendama just lastekaitse ja hoolekande poolel.

Haridus

Saue valla abivallavanem Indrek Eensaar tutvustas haridusvaldkonna töörühma struktuuriarutelu tulemusi. Töörühm pidas spetsialistide arvu praeguses struktuuriversioonis piisavaks. Küll aga arvati, et mitmedki praegu sotsiaalvaldkonna struktuurüksusesse paigutatud spetsialistid ja tugispetsialistid võiksid olla haridusvaldkonnaga samas struktuurüksuses, nt puuetega laste spetsialist, erivajadustega laste spetsialist, tugiisikud, psühholoog ja logopeed.

Personaliosakond ja kantselei

Vallasekretärid soovitasid moodustada eraldi personaliosakonna, mis allub otse vallavanemale. Vallasekretäriks võiks alluda üks struktuurüksus nimega kantselei, kuhu kuuluvad kõik vallasekretäri alluvad teenistujad, kelle ametinimetused võiksid väljendada nende kuuluvust teenistusgruppi.

dustada eraldi personaliosakonna, mis allub otse vallavanemale. Vallasekretäriks võiks alluda üks struktuurüksus nimega kantselei, kuhu kuuluvad kõik vallasekretäri alluvad teenistujad, kelle ametinimetused võiksid väljendada nende kuuluvust teenistusgruppi.

Ekspert arwab

Läbirääkimiste konsultandid, Tallinna Ülikooli teadurid Georg Sootla ja Kersten Kattai leidsid, et ametikohtade detailne kirjeldus on pakutud vallavalitsuse struktuuris ammendav, kuid koostatud struktuuriprojekt ei peegelda ühinemislepingu mõtet eristada poliitiline ja administratiivne juhtimistasand, puudub strateegiline mõte. Suuremates osakondades on juhtimisfunktsiooni eristamine vajalik, kuna nende ülesannete sekka kuulub ka hallatavate asutuste koordineerimine.

Mis edasi?

Juhtide töögrupp võttis töörühmade tagasiside teadmiseks ning suunab struktuurimaterjali valdade ja linna volikogudesse tagasiside kogumiseks. Pärast volikogudes tutvustamist ja tagasiside kogumist oktoobrikuu jooksul otsustab juhtide töögrupp novembris, missugused muudatused sisse viia.

Sümboolikakonkurss

Sümboolikakonkursile laekus 59 kavandit. Nendest 53 kvalifitseerusid ja suunati 9-liikmelisele hindamiskomisjonile hindamiseks. Hindajate individuaalsete hinnangute põhjal moodustus konkursitööde pingerida, kus I koha töö kogus 80 punkti, II koha töö 55 punkti ja III koha töö 44 punkti. Kõigi tööde osas andis riigikantselei sümboolikanõunik hinnangu nende heraldikanõuetele vastavuse kohta.

Võitnud töö esitatakse kinnitamiseks Kernu valla, Nissi valla, Saue linna ja Saue valla volikogudele ettepanekuga kinnitada sümboolika rakendustähtajaga 2017. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimiste väljakuulutamisel.

ÜVK arengukava Kernu vallas

Kernu vallas puudub täna ühisveevärgi ja kanalisatsiooni (ÜVK) arengukava ja selle koostamine on toetuste saamiseks vajalik. Juhtide töögrupp leidis, et kuna ülejäänud KOV-ide ÜVK arengukavad on täna kehtivad, ei ole hetkel mõistlik uut ühtset kava koostada. Kernu vald koostab täna oma ÜVK arengukava ja pärast ühinemist ühtlustatakse kõigi nelja KOV-i ÜVK arengukavad üheks ühiseks kavaks.

Saue-Tallinn bussi 191 peatumine Pärnu maanteel Wihuri tootmishoone ees

AS Hansabuss

Mitmed kliendid on uurinud Hansabussi käest, miks Saue buss ei peatu Wihuri ees Tallinn-Pärnu maanteel mõlemal suunal.

Miks bussid Wihuri ees ei peatu?

- ◇ Saue-Tallinn bussi 191 graafikus ei ole bussipeatust Wihuri ees ja seepärast bussid seal ei peatu.
- ◇ Bussijuht ei saa seal ka reisi

sijate soovi korral peatust teha, kuna tegu on maantee ääres oleva alaga, kus on pidev joon, mis tähistab ühtlasi peatumiskeeldu. Nii käitudes eirab bussijuht liikluseadust.

◇ Maanteel peatumine mitteettenähtud kohas on eluohulik teistele mootorsõidukitele ja reisijatele. Just ohutuse ja turvalisuse tõttu bussid seal ei peatu. Selleks, et bussid saaksid seal peatuda, peab Wihuri ees olema ametlikult tähistatud peatus tasku, ootepaviljoni ja ühissõidukitele ettenähtud rajaga.

Palume lugupidamist bussijuhtide vastu, kes peatuvad graafikus ettenähtud peatustes ja teevad oma tööd reeglitepärast.

Hea Saue linnaelanik!

Saue Linnavalitsus ootab teid **märkama ja teada andma**, millised on teie arvates kitsaskohad Saue linna liikluskorralduses nii jalakäijate, jalgratturite kui autojuhtide vaatevinklist.

Ootame teie ettepanekuid kuni 10. oktoobrini 2016 e-posti aadressil riho.johanson@saue.ee.

Kitsaskohtadest saate teada anda ka kirjalikult, tuues ettepaneku paber kandjal Saue Linnavalitsuse infoletti või pannes selle välisukse kõrval olevasse postkasti. Kogutavat infot soovime kasutada Saue linna liikluskorralduse hindamisel, et liikluspetsialistide kaasates selgitada välja tõelised kitsaskohad.

Saue Sõna nr 17 (470)

23. september 2016

Väljaandja: Saue Linnavalitsus

Telefon 6790175, leht@saue.ee

Kujundus:

loovbüroo Kuldne Lammas

Trükk: AS Printall

Kojukanne: AS Ekspress Post

Järgmine number: 7. oktoober

Valitsus kinnitas tervisekeskuste finantseerimise kava

Saue Sõna

Vabariigi valitsus kinnitas 8. septembri istungil 59 tervisekeskuste projekti investeringute kava, sealhulgas Saue linna uus tervisekeskus, mis on plaanitud rajada Pärnasalu põik 1c kinnistule.

Nüüd tuleb Saue linnal esitada toetuse taotlus kuue kuu jooksul rahandusministeeriumile - hiljemalt 8. märtsiks 2017.

Abilinnapea Andres Kaarman ütles, et linnavalitsus on tervisekeskuste projekti ette valmistanud juba üle aasta. Volikogu on kinnitanud ka tervisekeskuste arengukava, mis lisaks rajatava keskuse asukohale,

ruumiprogrammile ja tulevikus pakutavatele teenustele sisaldab Saue piirkonna kohta põhjalikke analüüse ja prognoose. „Lähinädalatel arutame veel partneritega mõned detailid läbi, millele sotsiaalministeeriumi komisjon meie tähelepanu juhtis, ja seejärel esitame avalduse juba rahandusministeeriumile,“ kinnitas abilinnapea.

Vastavalt ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavale ehitatakse või renoveeritakse järgneva kaheksa aasta jooksul üle Eesti vähemalt 35 tervisekeskust, millest esimesed 15 peavad tööd alustama juba 2018. aastal, sealhulgas Saue linna uus tervisekeskus.

Tervisekeskuste rajamine on oluline, kuna vananeva rahvastiku tõttu muutub esmatasandi tervishoiu roll järjest suuremaks.

Uute keskustega laieneb patsiendi jaoks esmatasandi tervishoiuteenuste valik. Tervisekeskustesse on põhiteenustena koondunud perearsti ja -õe, füsioteraapia, ämmaemandaabi ja koduõenduse teenused ning sõltuvalt kohapealsetest vajadustest ka teisi spetsialiste.

Saue linnal on plaan teha uude keskusesse vastuvõtukabinetid ka linna sotsiaal- ja lastekaitsetöötajale, pakkuda lisaks sotsiaal- ja psühholoogilise nõustamise ning logopeedi teenust.

Tervisekeskuste loomiseks said toetust taotleda kohalikud omavalitsused, 19 haiglavõrgu arengukava haiglat, perearstid ja eriarstiabi osutajad, kelle ruumides juba täna perearstid töötavad. Taotlusi võeti vastu 21. jaanuarist kuni 9. maini 2016. Esmatasandi tervisekeskuste rajamiseks esitati kokku 59 investeringutaotlust 46 piirkondlikust esmatasandi tervishoiu tömbekeskusest.

Esitatud projektide kogumaksumus on 126 258 141 eurot ja taotletava struktuuri toetuse maht kokku 63 078 419 eurot. Saue linna rajatava esmatasandi tervisekeskuse esialgne maksumus on 1 011

499 eurot, sellest Euroopa Liidu toetus 688 903 eurot.

Esmatasandi tervisekeskuste projekte hindas valikukomisjon, kelle ülesanne oli hinnata projektide mõju seatud eesmärkide saavutamiseks, selle põhjendusi, kuluefektiivsust ja suutlikkust kogu projekt ellu viia. Hindamise tulemusel tegi komisjon valitsusele ettepaneku kinnitada kõik 59 projekti investeringute kavva.

Hindamiskomisjoni kuulusid terviseameti, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna, sotsiaalministeeriumi ja rahandusministeeriumi esindajad.

Ülevaade Saue Linnavalitsuse istungist

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 14. septembri istungi päevakorras oli 16 küsimust.

Saue Linnavalitsus

- ◇ Pikendas Saue linnale kuuluva sotsiaaleluruumi üürilepingut.
- ◇ Suunas volikokku määruse „Bussiliinil Saue-Tallinn ja rongisõidul soodustuste saamise kord“ eelnõu.
- ◇ Otsustas hüvitada kahe õpilase õpilaskodu kulud ajavahemikul 1. september 2016 kuni 31. august 2017.
- ◇ Otsustas maksta sissetule-

kust sõltuvat sotsiaaltoetust kogusummas 1276 eurot 15 abivajajale ning perioodilist sotsiaaltoetust kaheksale.

- ◇ Otsustas sõlmida kaks halduslepingut riigi rahastatava lapsehoiuteenuse osutamiseks.
- ◇ Kinnitas Saue Päevakeskuse korraldatava Lindora laada ühiskülastuse osalustasuks 92 eurot osaleja kohta. Reis toimub 27.-28. oktoobril.
- ◇ Kinnitas Saue Päevakeskuse korraldatava Eesti Rahva Muuseumi ja Aura veekestuse ühiskülastuse osalustasuks 42 eurot osaleja kohta.

Reis toimub 4. novembril.

- ◇ Otsustas maksta perele erandkorras eralasteasutuse toetust.
- ◇ Nõustus Saue Gümnaasiumi kooliolümpiamängude rongkäigu korraldamisega 19. septembril kell 8.00-9.00 Saue linna kõnniteedel marsruudil Keskuse park-Kuuseheki-Tule-Nurmesalu-Saue Gümnaasiumi staadion.
- ◇ Väljastas ehitusloa Tule tn 23 tootmishoonele gaasivaruustuse rajamiseks.
- ◇ Kehtestas Saue Gümnaasiumi huviringide osalustasud 2016.-2017. õppeaastaks:

käsitööring 7, näitering 8 ja robotikaring 10 eurot kuus.

- ◇ Tunnistas lihthankel „Tõkke tn 6a, 6b, 6c, 6d, ja 6e vee- ja kanalisatsiooniliitumiste Saue linna ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga projekteerimine ja ehitus“ edukaks AS-i Terrat pakkumuse.
- ◇ Tunnistas lihthankel „Saue linna Nurmesalu tänavat ja Vana-Keila maanteed ühendava rajale valgustuse rajamine“ edukaks OÜ Eltolex pakkumuse.
- ◇ Muutis konkursile „Kaunis Kodu“ esitatud ettepanekute hindamise ja võitjate

väljaselgitamise komisjoni koosseisu. Komisjoni esimees on Evelin Povel-Puusepp ning liikmed Marju Norvik, Sirje Piirsoo, Villu Liiv ja Tiiu Kuuskme.

- ◇ Luges Saue linna jäätmeveo piirkonna jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitmeliitunuks perioodil 1. november 2016 kuni 30. aprill 2017 põhjusel, et jäätmevaldaja ei ela kinnistul ega kasuta seda talvekuudel.
- ◇ Kinnitas lihthanke „Saue lasteaed Midrimaa B-korpuse uue söimerühma ehitustööd“ hankedokumentid.

Volikogu valis valijamehe

Sirje Piirsoo

Saue Linnavolikogu valis 15. septembri erakorralisel istungil salajasel hääletusel esindaja Vabariigi Presidendi valimiskogusse. Istungist võttis osa 16 volikogu liiget.

Kandidaate, kelle poolt hääletada, seati üles kaks: volikogu aseesimees Raivo Ojapõld (fotol paremal) ja revisjonikomisjoni esimees Jaan Moks (fotol vasakul).

10 poolthäälega osutus valimiskogusse valituks Raivo

Ojapõld.

Valimiskogus, mis koosneb Riigikogu liikmetest ja kohaliku omavalitsuse voli-

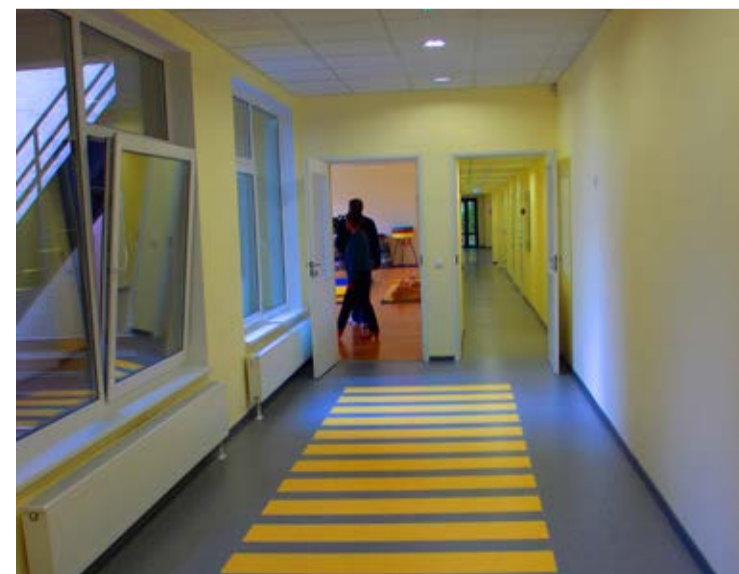
kogude esindajatest, valib Eestile uut presidenti laupäeval, 24. septembril. Foto: Sirje Piirsoo

Remont Saue lasteaias

Saue Sõna

Kui lasteaialapsed suvevaheajaga pidasid, remontis OÜ Tabasalu Meistrid Saue lasteaia Midrimaa C-korpuse ruume. Värske ilme said koridor (pildil), töötajate kabine-

tid, liikumissaal ja pesuruum. Juurde tuli kabinet logopeedile ja tegevustuba. Paigaldati uus ventilatsiooniagregaat ja renoveeriti elektrikiibi ruum.. Foto: Sirje Piirsoo

Tähelepanu, MTÜ-d

Mittetulunduslikuks tegevuseks toetustootluste esitamise järgmine tähtaeg on 20. oktoober 2016.

Taotlused esitage paber- ja elektrooniliselt Saue Linnavalitsusele - aadress Tule tn 7, e-posti aadress

sauae@sau.ee.

Taotlusvormi leiata Saue linna kodulehelt aadressil www.sau.ee taotlusvormide alt.

Kindlasti on uhke olla kooli olümpiamängude võitja

Sirje Piirsoo

Nii rahvusvahelist ja rõõmsameelset seltskonda, kes 19. septembril Keskuse pargist gümnaasiumi staadionile marsis, ei ole sauelaste silmad enam ammu näinud - viimati neli aastat tagasi. Teoks said järjekorras kümnendad Saue kooli olümpiamängud, klassid esindasid erinevat riike.

Vaatepilt oli vägev ja emotsioonid laes: kui rongkäigu esimesed Tule ja Kuuseheki tänava ristmikule jõudsid, olid viimased veel kaubakeskuse juures – ikkagi ligi 1000 õpilast.

X kooliolümpiamängudest osavõtjaid tervitasid gümnaasiumi direktor Jaan Palumets ja linnapea Harry Pajundi.

Olümpiakomiteelt tõi tervituse asepresident Jüri Tamm, 1980. aasta Moskva ja 1988. aasta Souli olümpiamängude pronks vasaraheites.

Tänaste tippportlaste tervitused andis kooliolümpilastele üle kaugushüppaja Ksenia Balta, kes suvel Rios sai isikliku hooaja tippmargiga tubli kuuenda koha. Märkimisväärne on, et ta alustas kergejõustikutreeninguid Ester Legonkovi juures, kes on Saue kooli kehalise kasvatuse õpetaja.

4. klasside poisteansambel esitas Elviira Alamaa laulu „Kui mina hakkän“. Olümpiavande lugedes ette Tiit-Villem Toomingas. Lipu heiskas Rasmus Kuningas ja olümpiatule süütas Argo Aasjõe. Mängud, mil terve

Vaatepilt oli vägev

Tänaste tippportlaste tervitused andis kooliolümpilastele üle kaugushüppaja Ksenia Balta. Taamal paremalt kahekordne olümpiapronks vasaraheites Jüri Tamm, päevajuht Markus Lehtsalu, kehalise kasvatuse õpetaja Ann Lemnits ja Karl Korts profiilid

nädala jooksul toimus erinevaid võistlusi, võisid alata.

Traditsioon korraldada oma olümpiamänge sünkroonselt

Kooli staadionile kogunes olümpiamänge pidama rahvusvaheline seltskond, klassid esindasid erinevaid riike

Kohe läks lahti soojendus, taustaks Karl Korts ja kompanii. Fotod: Sirje Piirsoo

töelistega sai alguse aastal 1994 KS Saue ja kehalise kasvatuse õpetaja Enla Odamuse eestvedamisel. Kooliolümpiat on ava-

nud ja lõpetanud aukülalistena paljud tuntud sportlased, Eesti Olümpiakomitee presidendid ja korraldajamaa suursaadikud.

Fotomeenus 10. Saue Õhtujooksust

Õhtujooksu korraldajad tänavad

Suur tänu 10.Saue Õhtujooksu sponsoritele: Vaasan Baltic, Saue Lantmännen Unibake grupp, Keila Tarbijate Ühistu, Lounge Loft.

Aitäh asutustele, firmadele ja abilistele, kes kümne aasta jooksul on andnud panuse Saue Õhtujooksu korraldamisse: Saue Linnavalitsus, Saue Linnarahaldus, Saue Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetajad, Põhja Politseiprefektuur, KT Timing, Road Service OÜ, G4S Eesti AS, Sportland Eesti AS, Halika Õunatalu OÜ, RandoM OÜ, Digi Ronk OÜ, Gravex Balti OÜ, Latona OÜ, Briljantkäsi OÜ, Harry Pajundi, Sirje Luberg, Kristel Tamm, Siiri Gelkova, Lehte Kilp, Sirje

Stardivad kõige väiksemad jooksusõbrad

Piirsoo, Kalev Israel, Riho Johanson, Iti-Lee Neuhaus, Brigitta Toomingas, Berit Sass, Kelli Kõluvere, Jaan Toomingas, Nils Joonas Põldme. Suur tänu kõigile osavõtjatele!

10.Saue Õhtujooks oli osaliselt rahastatud „Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020“ vahenditest.

Poistekoor võitis suurima kollektiivi auhinna - jooksis rekordiliselt 101 poissi

Õhtujooksu start. Fotod: Brigitta Toomingas, Sirje Piirsoo

Malev, mis ei saa kunagi valmis

Kristi Paas
Noortekeskuse juhataja

Saue noorte töömalev toimus tänavu juba 19. korda. Aastate jooksul oleme malevat päris palju edasi arendanud, muutnud ja täiendanud. Viimase nelja aasta jooksul oleme täiendanud töölepinguid ja ohutusjuhendeid ning muutnud täielikult malevasse kandideerimist. Varasema lihtsa avalduse asemel tuleb töösoovijal esitada noortekeskusele CV ja motivatsioonikiri, mis tänavu oli esimest korda veebipõhine.

Sellel aastal koostasime lisaks kandideerimisvormile ka online-tagasisidevormi nimega Malevapass, kus malevlane saabki analüüsida kõike seda, mida ta malevas õppis ja koges ning anda ühtlasi tagasisidet meile korralduse, tööintervjuu ja töö osas.

Noore ankeedi põhjal koostame talle Malevapassi, kuhu paneme kirja kõik selle, mida ta ankeedis õpikogemuse alla kirja pani.

Ankeedi koostamisel võtsime eeskujuks Euroopa Noortepassis kirjeldatud võtmepädevused, mida püüdsime noortele arusaadavas keeles kirjeldada, et kuidas üks või teine asi malevas aitab tal neid oskusi-teadmisi omandada või arendada.

Kuidas noored ise oma õpikogemust hindasid, saate lugeda näidetena valdkondade kaupa. Fotod: Saue Noortekeskus

Mida arvad töövestlusest?

◇ Töövestlusel sai rahulikult rääkida ja arutada kõik läbi nii, et ei tekiks hiljem tülikaid küsimusi ja see oli väga hea. Samuti viisid töövestlust läbi väga toredad inimesed ja see meeldis mulle väga.

◇ See oli selge ja korralik. Kohe oli arusaadav, mis sinust sooviti saada.
◇ Ma arvan, et see ongi oluline kogemus täiskasvanuna kandideerimisel.
◇ Väga kasulik asi, sest kui poleks olnud töövestlust,

siis oleks pool infot kaduma läinud ja ka see oli väga hea, et pidi panema allkirja.
◇ Ma arvan, et töövestlus tekitab suhte tööliste ja tööandja vahel, aitab töölistel teada saada, mis-sugust tööd peab tegema ja tutvustab töötajate meeskonda.

Suhtlus võõrkeeles: kas malevas töötamise ajal tekkis sul võimalus arendada oma võõrkeeleskust?

◇ Jah. Püdisool oli kaks Saksa-maalt pärit inimest, kes rääkisid inglise keelt ja kui juhendaja tegi kuskil kaugel tööd, saime rääkida ja

vastata nende küsimustele.
◇ Jah. Ühe kasvatajaga oli võimalik ainult inglise keeles rääkida.
◇ Samal ajal olid noortekeskuses inglased, kelle juttu ja muidugi hääldust sai sisetööde - nt laudade pesemise - ajal kuulata ja midagi kõrva taha panna.

◇ Jah, tekkis küll, kuna pidin teenindama inglise keelt rääkivaid kliente.
◇ Lasteaia raamatukogus raamatuid sildistades puutusin kokku mitme võõrkeelse raamatuga.

Suhtlus emakeeles: kuidas malevasse kandideerimine ja malevas töötamine aitasid sul parandada ja täiendada oma emakeeleskust?

◇ Ma sain kandideerides parandada oma ametliku kirja oskust ja tänu sellele suudan ma ka paremini viisakaid kirju kirjutada.
◇ Õppisin ehk suhtlema ametlikumalt ja viisakamalt.

◇ Mõtlesin läbi, kuidas korrektselt motivatsioonikirja kirjutada.
◇ Töö ajal suhtlesin muidugi avatult ja sõbralikult ning seda siis emakeeles. Oli ka CV täitmine, mida tuli teha samuti emakeeles.
◇ See aitas mul õppida teiste inimestega suhtlema.
◇ Emakeel oli enne malevat ilusti selgeks õpitud!

Ettevõtlikkus: kas läbi töömaleva arenesid sinus loovus ja ettevõtlikkus? Kuidas ja läbi milliste tegevuste see juhtus?

◇ Jah, sest tänu malevale tahan ma nüüd edasi tööle minna igale poole.
◇ Minus arenes loovus selle läbi, et kaupluses töötades ning asju oma kohale tagasi paigutades ei mahtunud kõik tihti täpselt ära ning siis tuligi mõtlema hakata, et kuidas asju korrektselt ümber paigutada.
◇ Arenesid küll, sain lastele

omal soovil raamatuid lugeda, nendega erinevaid asju meisterdada.
◇ Loovus arenes läbi selle, et pidi kaupa paigutama nii, et ilus oleks. Olin tööd tehes positiivselt meelestatud ja motiveeritud. Ettevõtlikkus arenes läbi selle, et ma tahtsin tööle minna, et lõpuks tulemust saada.
◇ Jah, töömalevas arenesid mingil määral minus loovus ja ettevõtlikkus. See juhtus lastega mängides ja koos nendega uusi mängu välja mõeldes

Suhtlemine: kuidas töömalev sinust parema suhtleja tegi?

◇ Kuna ma pidin suhtlema nii täiskasvanute kui ka pisikeste lastega, siis nüüd ma oskan paremini mõlemaga suhelda ja kergemini suhtlust alustada.
◇ Pidi klientidega viisakalt ja rahulikult suhtlema.
◇ Pidin suhtlema mitme uue inimesega ja see annab mulle

võimaluse saada paremaks suhtlejaks.
◇ Nüüd olen ma julgem ja ei kardata enam rääkida inimestega, keda ei tunne.
◇ Töömalev õpetas mind kannatlikum olema teiste töölistega ja õpetas mulle, kuidas käituda töökohal.
◇ See on suurendanud mu sõprusringkonda.

Matemaatika, füüsika ja teadus: kuidas malevatöö aitas sul arendada endas just neid oskusi?

◇ Ma ei oska sellele küsimusele täpselt vastata, sest ma pole tähele pannud, et midagi muutunud oleks.
◇ Poes töötades õppisin näiteks teatud kaupu hinnasiltidega kokku viima ja õppisin veidi ka triipkoodide kohta.
◇ Lasteaias töötades tulid lapsed vahepeal küsima matemaatika tehteid.
◇ Õppisin kaupa grupeerima, pidin olema täpne.
◇ Näiteks arutlemine, kas tänase ilmaga saab pinke värvida, kas pole liiga märg ja värv läheb laiali. Kui mõelda, et mitu pinki on värvitud, mitu veel jne, siis see arendab keskendumisvõimet. Sain teada, millega erinevaid plekke lahti saab ja kuidas seda teha.
◇ Arvutasin mitu korda, kui palju ma raha saan, palju me vennaga kokku saame. Ja värvides värvisime ülevalt alla, mitte alt üles. Ning saime teada, millised pingid on Sauel rahva lemmikud ehk järgmisel korral me teaks täpselt, millisest pingist tuleb võimalikult ruttu alustada.

Kirjuta kõige toredam hetk või kogemus, mille malevast kaasa võtad!

◇ Lastega rääkimine, sest nad ütlesid naljakaid asju.
◇ Malevas olles kohtusin ma väga armsate lastega ja viimasel päeval ei tahtnud absoluutselt sealt lahkuda, sest nad kõik olid mulle väga kalliks saanud.
◇ Kõige toredam hetk malevast oli siis, kui oli viimane tööpäev ning tööandja tänas meid tehtud töö eest ja ütles, et me olime väga tublid.
◇ Ma sain oma kooli tööõpetuse lao ära koristatud ja nüüd saab seal lõpuks liikuda.
◇ Oli palju meeldejäädavaid hetki, aga kõige toredam oli, kui oli Üllari sünnipäev ja enamuse noortekeskuse juhendajad tuli õhtul Püdisoole ja me saime külalistele töökohta tutvustada.
◇ Viimane päev, mil viisin lastele pulgakomme. Õpetaja Mai palus lastel öelda, mis neile minus kõige rohkem meeldis. Lapsed ütlesid väga armsaid asju. Kellele meeldis minuga õues mängida, kellele meeldis minus kõig. Lapsed jäid minuga väga rahule.
◇ Minu kõige toredaim hetk oli see, kui pangavarve laekus palk.
◇ Viimane õhtu öösel poole neljani laudas istumine uute sõprade ja loomadega.

Loodavas ühendvallas tegutseb ligikaudu 2000 ettevõtet

Maarika Lukk

Tartu ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskuse projektijuht-analüütik

Tartu ülikooli koostatud analüüsist selgus, et Saue linn ja vald eristuvad Kernu ja Nissi vallast peamise majandussektori ja ettevõtluse suurse järgi.

Saue linn ja vald on orienteeritud peamiselt teenindussektorile, kuid kindlalt püsib kõrval tootmissektor, mistõttu tuleks keskenduda nende kahe valdkonna arendamisele.

Et Nissi ja Kernu vallast on ettevõtlusaktiivsus madal (2013. aastal tegutses 1000 inimese kohta 40 ettevõtet, Saue linnas 94 ja Saue vallas 75), siis tuleks neis keskenduda ettevõtluse suurendamisele olemasolevate ja uute ettevõtete osas.

Suurim müügitulu Saue valla ettevõtetel

Ühinevast neljast omavalitsusest on omavahel sarnasemad Saue linn ja vald ning Kernu ja Nissi vald. Saue linnas ja vallas on ettevõtteid palju rohkem kui Nissi ja Kernu vallas.

2014. aastal tegutses loodavas omavalitsuses 1809 ettevõtet, mille müügitulu oli kokku 1,06 miljardit eurot (tabel 1). Kogu Harju maakonnast moodustab loodava omavalitsuse ettevõtete müügitulu 3%. Kui Tallinn välja jätta, on osakaal 15%.

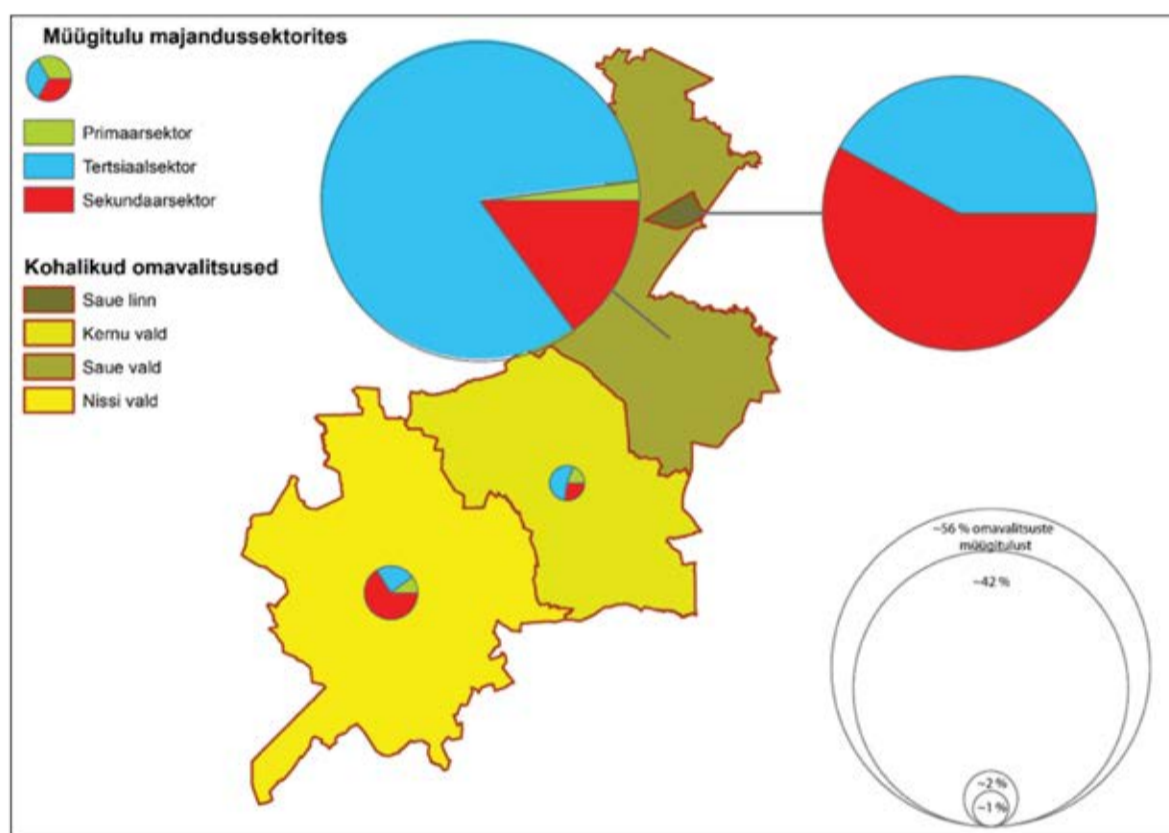
Nende nelja omavalitsuse ettevõtete müügitulust tuleb üle poole (56%) Saue valla ettevõtetelt, järgneb Saue linn (42% ettevõtete müügitulust), Nissi ja Kernu valla ettevõtete müügitulu osakaal on mõned protsendid.

Veduriks teenindussektor

Loodavas omavalitsuses tegutseb sarnaselt kogu Harju maakonnaga enamik ettevõtteid

Omavalitsus	Müügitulu (mln eurot)	Ettevõtted (arv)	Töötajad (arv)	Eksporditulu (mln eurot)
Saue vald	595,5	947	3 618	172,9
Saue linn	439,7	613	3 225	187,6
Nissi vald	16,8	125	306	6,2
Kernu vald	7,2	124	160	1,2
Kokku	1 059,2	1 809	7 309	367,9

Tabel 1. Saue linna ning Saue, Nissi ja Kernu valla ettevõtluse andmed 2014. aastal. Allikas: Äriregister 2014

Joonis 1. Saue linna ning Saue, Nissi ja Kernu valdade müügitulu jaotumine majandussektorites 2014. aastal. Allikas: Äriregister 2014

Omavalitsus	Peamine tegevusala
Saue vald	hulgi- ja jaemüük, millele järgnevad (üle kuue korra väiksema müügituluga) töötlev tööstus ja ehitus
Saue linn	töötlev tööstus, millele järgneb (ligi kolm korda väiksema müügituluga) hulgi- ja jaemüük ning majutus ja toitlustus
Nissi vald	põllu- ja metsamajandus ning ehitus, kuid mahult suurim on töötlev tööstus
Kernu vald	põllu- ja metsamajandus, hulgi- ja jaemüük ning ehitus

Majandussektorid jaotuvad tegevusaladeks, mis näitavad detailsemalt ettevõtte põhitegevust.

Omavalitsus	Suurimad ettevõtted	Müügitulu 2014	Töötajad (arv)
Saue vald	Magnum Medical Group OÜ	141,4 milj	22
	Tamro Eesti OÜ	81,8 milj	73
	Terve Pere Apteek OÜ	75,6 milj	389
Saue linn	Saue Production OÜ	35,3 milj	102
	Santa Maria AS	33,6 milj	166
	Harmet OÜ	35,3 milj	288
Kernu vald	Regularis OÜ	879 000	2
	Ferax Haiba AS	774 000	17
	MinuSinuMeie OÜ	437 000	1
Nissi vald	Küteks AS	3,3 milj	36
	Industri Textil Job OÜ	2,5 milj	25
	Teksapoiss OÜ	1,1 milj	8

Suurimad ettevõtted omavalitsuses

teenindussektoris, milles tuli 2014. aastal 65% kõigi ettevõtete müügitulust. Ettevõtete müügitulust 34% andsid sekundaarsektori (peamiselt tootmissektor) ettevõtted ning 1% põllu- ja metsamajandus-ettevõtted.

Kogu Harju maakonnale on olulisem just loodava omavalitsuse põllu- ja metsamajandus, milles tegutsevate ettevõtete müügitulu on 10% kogu Harjumaa ettevõtete müügitulust - peamine roll on siin Saue valla ettevõtetel.

Saue vallas (83%) ja Kernu vallas (54%) tuleb tegutsevate ettevõtete peamine müügitulu teenindussektorist.

Saue linnas on tootmis- ja teenindusettevõtete müügitulu jaotunud peaaegu võrdselt (vastavalt 58% ja 42%).

Nissi valla ettevõtete müügitulu tuleb peamiselt tootmisest (66%) ning põllu- ja metsamajanduse suurim osakaal on Nissi (10%) ja Kernu (19%) vallas. Joonis 1 kajastab nelja omavalitsuse müügitulusid majandussektorite lõikes. Diagrammide suurused näitavad müügitulu mahtude suuri erinevusi.

Ühineva omavalitsuse suurima müügituluga ettevõtted tegutsevad töötlevas tööstuses, teeninduses ning jae- ja hulgi-müügis.

Kõik Saue valda registreeritud suuremad ettevõtted tegelevad farmaatsiatoodete müügi-giga üle Eesti. Need on Magnum Medical Group OÜ (2014. aasta müügitulu 141,4 miljonit eurot ja töötajaid 22), Tamro Eesti OÜ (müügitulu 81,8 miljonit eurot ja töötajaid 73) ning Terve Pere Apteek OÜ (müügitulu 75,6 miljonit eurot ja töötajaid 389).

Saue linna kaks suuremat ettevõtet tegutseb maitseainete ja kastmete tootmisega: Saue Production OÜ (2014. aasta müügitulu 35,3 miljonit eurot ja 102 töötajat) ning Santa Maria AS (müügitulu 33,6 miljonit eurot ja 166 töötajat). Suur tööandja on ka moodulmajade tootja Harmet OÜ (müügitulu 35,3 miljonit eurot ja 288 töötajat), mille peakontor ja üks tehas asuvad Saue linnas, teised kaks tehas Harku vallas ja Pärnus.

2016. aasta augustis alustas Harmet ka uue tehase ehitust Harku valda.

Nissi valla suuremad ettevõtted on tööstuslike seadmete ja ehituslike keevituskonstruktsioonide tootja Kütteks AS (2014. aasta müügitulu 3,3 miljonit eurot ja 36 töötajat), kangaste tootja ja õmbleja Industri Textil Job OÜ (müügitulu 2,5 miljonit eurot ja 25 töötajat) ning Levise firmamärki kandvate riiete maaletooja-müüja Teksapoiss OÜ (müügitulu 1,1 miljonit eurot ja kaheksa töötajat).

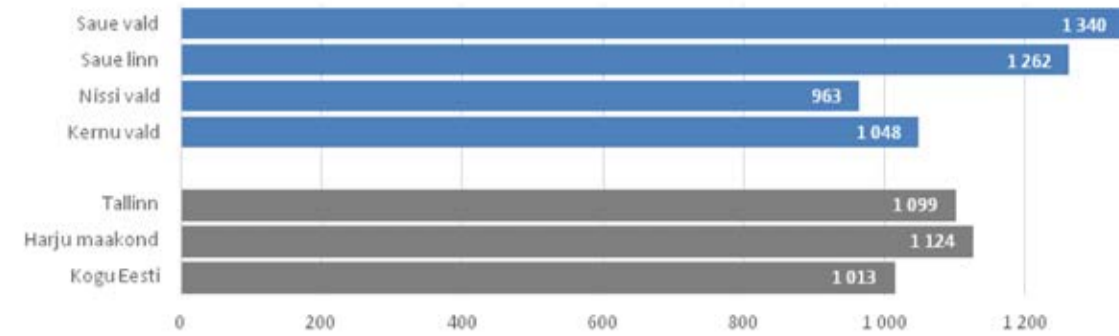
Kernu valla suuremad ettevõtted on jaemüüja Regularis OÜ (2014. aasta müügitulu 879 000 eurot ja kaks töötajat), nahkrõivaste tootja Ferax Haiba AS (müügitulu 774 000 eurot ja 17 töötajat) ning veokite rentija MinuSinuMeie OÜ (müügitulu 437 000 eurot ja üks töötaja).

Suurim brutotulu Saue vallas

Vaadates tööturгу, siis 2015. aastal oli kuu keskmine brutotulu Eestis 1013 eurot ja Harju maakonnas 1124 eurot (joonis 2). Saue linnas (1262 eurot) ja Saue vallas (1340 eurot) on kuu keskmine brutotasu kõrgem kui Eestis ja Harju maakonnas keskmiselt ning Kernu (1048 eurot) ja Nissi (963 eurot) vallas väiksem kui Eestis ja Harju maakonnas keskmiselt. Keskmiselt teenib Saue valla elanik ligikaudu 1,4 korda rohkem kui Kernu valla inimese.

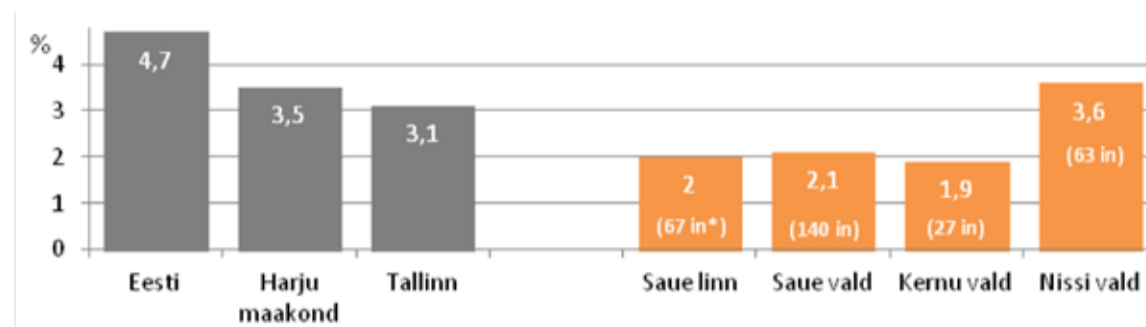
Töötuse määr madalam kui Eestis ja Harjumaal

Ühinevates valdades on registreeritud töötuse määr madalam

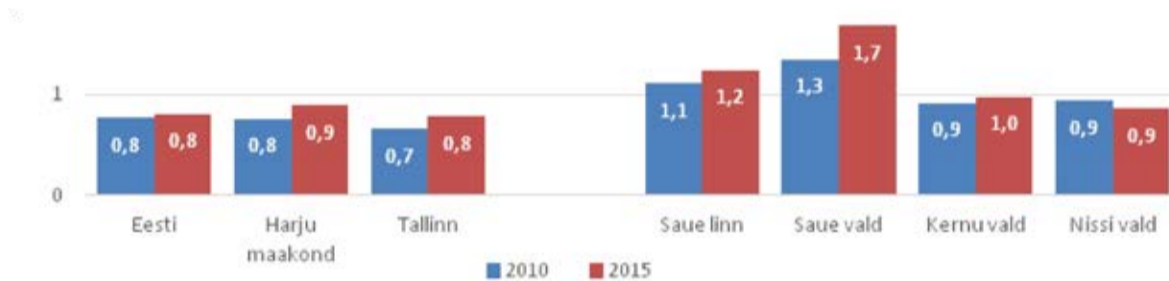
Joonis 2. Kuu keskmine brutotulu¹ eurodes 2015. aastal. Statistikaameti andmed

¹ Brutotulu on Maksu- ja Tolliameti tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni makse ja töötuskindlustusmaksu deklaratsiooni vormil näidatud sotsiaalmaksuga maksustatav rahaline tasu, mida makstakse töötajale või avalikule teenistujale; stipendium, toetus ja pension, mida makstakse töö- või teenistussuhte puhul; seaduse või muu õigusakti alusel töö eest makstav tasu; tasu, mida makstakse isikule pärast töö- või teenistussuhte lõppemist.

* in – inimest

Joonis 3. Registreeritud töötus ja töötute arv 2014. Töötukassa andmed

Joonis 4. Tööturusurveindeks 2010. ja 2015. aastal. Statistikaameti andmed

kui Eestis ja Harjumaal keskmiselt (joonis 3). Registreeritud töötuse määr oli 2014. aastal väga madal. See oli suurim Nissi vallas (3,6% elanikest)

ja väiksem Kernu vallas (1,9% elanikest). Saue vallas ja linnas on töötuse määr sarnane (vastavalt 2,1% ja 2%). Et Saue vallas elab kõige rohkem elanikke, on

seal registreeritud töötute arv ka suurim (140 inimest).

Kui rahvastikuprotsessid jätkuvad sarnaselt senisega, on kümne aasta pärast Harju maa-

konnas tööjõupuudus, sest tööturule siseneb vähem töötajaid, kui sealt lahkub. Loodavas omavalitsuses on olukord parem. 10 aasta perspektiivis on oodata rohkemate inimeste sisenemist tööturule, kui sealt lahkub.

Nissi vald on sarnane Harju maakonna keskmisega, kus järgneva 10 aasta jooksul siseneb tööturule 10 inimest vähem saja inimest kohta. Kernu vallas on viie aastaga olukord paranenud ning tööturule sisenejate ja väljujate arv on võrdne. Saue linna ja valda iseloomustas juba 2010. aastal rohkemate uute töötajate sisenemine tööturule ning see määr on viie aastaga ka mõlemas omavalitsuses tõusnud (joonis 4).

Kõigi nelja omavalitsuse arengukavad tõstavad esile ettevõtluse ja ettevõtlussõbraliku keskkonna tähtsust. Kuigi ühinevad omavalitsused on erinevad ettevõtlusaktiivsuse ja majandusstruktuuri poolest, annab see lootust, et koostöös suudetakse veelgi enam ettevõtluse arengule kaasa aidata.

Eeskätt on vaja keskenduda töökohtade loomise soodustamisele, olemasolevate ettevõtjate abistamisele ning inimeste ettevõtlikkuse ja kompetentside suurendamisele.

Analüüsis kasutati peamiselt Äriregistri 2014. aasta andmeid, kuid ka Statistikaameti ja Töötukassa andmeid ning ühinevate omavalitsuste kodulehti.

Ilmunud artikkel on seotud Harju ettevõtlus- ja arenduskeskuse tellitud ja Euroopa Regionaalfondi rahastatud uuringuga Harjumaa ettevõtlusest ja majandusest.

Töötud Harjumaa omavalitsustes

	31.01.16	29.02.16	31.03.16	30.04.16	31.05.16	30.06.16	31.07.16	31.08.16
EESTI	31725	32684	32638	30466	28064	27209	26912	26517
Töötud linnades	20949	21646	21647	20360	18850	18261	18054	17795
Töötud valdades	10776	11038	10991	10106	9214	8948	8858	8722
HARJU MAAKOND	10347	10776	10635	9990	9326	9266	9342	9333
Harju maakonna linnad	8657	9009	8840	8278	7724	7664	7686	7693
...Keila linn	132	140	130	137	123	143	150	151
...Loksa linn	83	89	85	77	63	58	56	54
...Maardu linn	424	463	433	367	363	344	357	352
...Paldiski linn	125	133	123	104	102	100	111	122
...Saue linn	76	70	72	61	60	58	55	54
...Tallinn	7817	8114	7997	7532	7013	6961	6957	6960
Harju maakonna vallad	1690	1767	1795	1712	1602	1602	1656	1640
...Aegviidu vald	9	10	8	8	9	10	10	8
...Anija vald	68	79	83	80	75	82	83	72
...Harku vald	197	202	193	201	197	198	207	206
...Jõelähtme vald	108	112	113	100	88	90	100	99
...Keila vald	84	108	108	102	98	98	98	103
...Kernu vald	33	31	31	30	28	29	31	33
...Kiili vald	70	72	66	62	65	55	59	57
...Kose vald	81	94	108	99	100	92	101	94
...Kuusalu vald	94	90	90	81	83	77	72	76
...Nissi vald	52	53	58	56	49	50	60	54
...Padise vald	25	23	29	30	25	22	29	32
...Raasiku vald	61	61	60	49	46	58	51	46
...Rae vald	224	222	218	200	174	168	161	168
...Saku vald	120	126	122	125	114	118	134	133
...Saue vald	143	165	173	163	142	136	141	143
...Vasalemma vald	63	60	60	60	52	57	48	50
...Viimsi vald	258	259	275	266	257	262	271	266

Midrimaa koolieelikud on õppeaastaks valmis

Andra Salutee
Lasteaia õppealajuhataja

Saue lasteaed Midrimaa tähistas teadmispäeva kõikides rühmades.

Midrimaa koolieelikud kogunesid saali. Tuleval kevadel lõpetavad lasteaia ja lähuvad järgmisel sügisel kooli Mesimummi, Mõmmi, Muumipere, Trollide ja mõned Lepatriinude rühma lapsed. Kooli läheb ka osa Sipsiku ja Lepatriinu rühma lapsi.

Koolirühmade õpetajad Reet Suits, Anu Mälk, Liisa Ojapõld, Ene Männamets-Tõll, Helgi

Koolirühmade õpetajad Reet Suits, Anu Mälk, Liisa Ojapõld, Ene Männamets-Tõll, Helgi Haber ja Kaja Korelev esitasid lastele muusikaõpetaja Reet Jürgensi juhtimisel näidendi „Metsarahva kool“. Foto: Andra Salutee

Haber ja Kaja Korelev esitasid lastele muusikaõpetaja Reet Jürgensi juhtimisel näidendi „Metsarahva kool“.

Lapsed elasid tegelastele aktiivselt kaasa ja jagasid lahkelt nõuandeid, kuidas metsloomadel kooliskäimine paremini välja tuleks.

Näidendi lõppedes jagas metsakooli õpetaja meie lastele aabitsaid ja töövihikuid, et laste kooliks ettevalmistamine saaks alata. Üheskoos tõesime, et Midrimaa kõige suuremad lapsed on viimaseks õppeaastaks lasteaias valmis.

Prügihunt lasteaias

Andra Salutee

Tallinna Keskkonnaamet viis koostöös OÜ-ga Üritusturundus 13. septembril Saue lasteaias Midrimaa läbi õpetliku ja lõbusa esitluse.

Prügihunt ja tema sõber Riina (pildil) tutvustasid lastele toredate mängude ja vahvate

näidete kaudu keskkonnasõbralikku tarbimist ning jäätmete sorteerimist.

Prügihundiga käisid kohtumas kõik Midrimaa koolieelsete rühmade lapsed ja õpetajad.

Foto: Andra Salutee

Etendus „Meie naised“ Saue Kontserdisaalis

Vana Baskini teater toob 27. oktoobril kell 19 Saue Kontserdisaali etenduse „Meie naised“.

Kolm keskealist meest, kelle sõprus ulatub õppuripõlve, käivad aeg-ajalt õhtuti koos kaardimänguga meelt lahutamas. Nii on ka sel korral.

Korteriperemes ja üks sõpradest ootavad kolmandat, kes aga ei tule ega tule. Kui ta siis lõpuks, ligemale tunnise hilinemisega saabub, on ta täiesti endast väljas. Ja kui selgub hilinemise põhjus, pole ka tema seisundi üle vaja imestada. Ja see põhjus on ootamatu, uskumatu, kohutav ja vapustav! Kui poleks teemist komöödiaga, peaks isegi ütleva, et traagiline.

Nii või teisiti, aga see paneb kolme pikaajalise ja üksteist läbini tundva sõbra vastastikused suhted tõsiselt proovile ning tõestab taaskord, et kui isegi iseennast pole enamasti võimalik põhjani tunda, siis seda vähem on võimalik saajaprotsendiliselt tunda isegi sõpra.

Järgnev konversatsioon kannab tüki lõpuni tõsist pinget, kuna probleem on sõprade jaoks enam kui krii-

tiline. Mis nüüd saab? Selge on, et sõber on hädas, aga kuidas teda aidata? Või kas aidata? Kuidas aidata, et ise seadusega vastuollu ei

satuks? Või iseenda tõekspidamisega? Kui traagiline kolmanda sõbra hilinemise põhjus oli, selgub alles tüki lõpus – ja seegi aitab kuni

lõpuni pinget hoida.

Nüüd järgneb muidugi küsimus, et kus need „meie naised“ siis on? Kus mehed, seal ka naised. Nad on kogu aja ligi – meeste mõtetes ja meeltes, neist mõeldakse ja

räägitakse, nende juuresolek ja mõju on selgelt tajutatav.

Lavastaja Eero Spriit, kunstnik: Jaak Vaus. Mängivad Tõnu Kilgas, Raivo Mets ja Eero Spriit.

Lasteaed otsib logopeedi

Saue lasteaed Midrimaa kuulutab välja konkursi logopeedi ametikoha täitmiseks.

Kandidaadil palume esitada 10. oktoobriks järgmised dokumendid:

- ◇ avaldus;
- ◇ CV;
- ◇ haridust tõendava dokumendi koopia.

Nõuded kandidaadile:

- ◇ vastavus kvalifikatsiooninõuetele;
- ◇ valmisolek meeskonnatöös suure organisatsioonis;
- ◇ hea suhtlemisoskus;
- ◇ pingetaluvus.

Saue lasteaed Midrimaa

- ◇ Koondise 23, Saue76505, Harjumaa
- ◇ Telefon 659 6526
- ◇ E-posti aadress midrimaa@saue.ee

Saue Tammede edukas hooaeg

Andreas Kraas

Koos saabuva sügisega hakkab lõppema tänavune orienteerumishooaeg. Saue linna orienteerujate märksõna aastal 2016 on tiitlivõistlused. Eriline aasta pakkus Saue Tammedest enamusele võimaluse ennast maailma parimatega proovile panna.

Kui meie tippsportlase Lauri Malsroosi jaoks on tiitlivõistlus iga-aastane rutiin, siis noorele Teele Telgmale ning klubi paljudele seeniorjooksjatele oli see uus ja põnev väljakutse. Lauri jahtis rattaorienteerumise MM-i medaleid Portugalis, Teele noorte EM-i medaleid Poolas ja veteranorienteerujad jagasid sel korral tiitleid kodus Eestis.

Teele Telgma noorte EM-il. Foto: www.orienteerumine.ee

Üks klubi parimatest veteranide klassis - Kirti Rebane. Foto: Edith Madalik

Vello Krohn veteranide MM-i finaalis. Foto: Edith Madalik

Lauri on jätkuvalt maailma teravaimas tipus

Lauri alustas hooaega suurepärase sõiduga MK etapil Prantsusmaal, kus ta saavutas lühirajal 2. koha. Et seni on teda edu saanud sprindidistantsidel, näitas see tulemus selgelt sportlase jätkuvat arengut ja kuulumist maailma absoluutsesse tippu.

Õnnestunud sõitu kommenteeris Lauri nii: „Raja teise poole teevalikuetappidel sain end hästi käima ja eesstartinute seljad aitasid pikkadel tõusul hästi kerida. 10 viimast minutit pressisin nii, et oli paha!“.

Juuli lõpus selgusid Portugalis maailma parimad rattaorienteerujad. Lemmikdistsantsil Lauri ebaõnnestus ja saavutas pettumust valmistanud 19. koha. Seda enam pakkusid lohutust ja tunnistust kõrgest tasemest lühirajal saavutatud

5. ja tavaraja 8. koht.

Lauri enda kommentaar pärast õnnestunud lühiraja võistlust: „Pärast sprindidistantsi hävingut oli 5. koht ikka väga hea, paneksin hindeks 4+. Kaotasin raja alguse teevalikutega palju aega. Kaart ei andnud minu arust maastiku ja teede sõidetavust päris õigesti edasi. Võib-olla oleksin pronksmedali kätte saanud, aga MM-il pole ma lühirajal kunagi nii head kohta saanud“.

Uus aasta toob Laurile suurepärase võimaluse medalikollektsiooni täiendada Vilniuses toimival MM-il. Juba paari nädala pärast kohtub maailmaparemik Leedus, et tutvuda MM-i maastikega ja jagada MK punkte.

Usutavasti võiks Harjumaa ühele parimale sportlasele Leedus valitsevad tingimused hästi sobida.

Teele teel tipporienteerujaks

16-aastane Teele Telgma on aastatega tõusnud Eesti üheks talendikamaks noororienteerujaks. Eestis omavanuste selge liider tuli kevadel Balti meistriks ja sai suvel võimaluse end võrrelda Euroopa parimatega. Poolas joostud tiitlivõistlustel oli Teele selgelt Eesti koondise parim ja saavutas sprindis fantastilise 6. koha. Medalist jäi teda lahutama 19 sekundit.

Järgmisel aastal toimub sama võistlus Slovakkias ja Teele saab veel kaks aastat joosta noorteklassis, enne kui siirdub juuniorite hulka.

Juba täna on ta kindel Saue Tammede esimese võistkonna liige. Tasuks täiskasvanute sprinditeate hõbe eelmisest aastast ja jüriööjooksu teine koht tänavusest kevadest.

Loodetavasti suudab Teele kooli ja sporditegemist edukalt sobitada ning astub oma arengus edasi järgmise sammu. Kindlasti aitaks kaasa ka liitumine mõne Skandinaavia orienteerumisklubiga. Sealne konkurents ja treeningtingimused on tipporienteerujaks kasvamisel hädavajalikud. See kõik aga ei tähenda, et Teele ei jätkaks Eestis Saue Tammede lipu kõrge hoidmist.

3500 veteranorienteerujaga tiitlivõistlus

Just nii arvukas seltskond orienteerujaid kogunes augustis Eestisse, et selgitada välja maailma parimad orienteerujad vanuses 35-90 sprindis ja tavarajal.

Mastaapne ja Eesti orienteerumises ainulaadne üritus pälvis Eesti meedias palju

Saue Tammed tänavad Saue linna ja AS-i Sami. Nendepoolse toetuseta oleks Saue orienteerujatel keeruline lemmikharrastusega edukalt tegeleda.

tähelepanu ja sai väga edukalt korraldatud. Põnevad sprindirajad viisid osalejad Kadrioru parki ja Toompeale. Parimad metsasjooksjad selgusid Kõrvemaal ja Pikassaare mägedes.

Võistlustel osales ligi kolmkümmend Saue veteranorienteerujat, kes saavutasid kodumetsade toel häid tulemusi. Klubi parimad sprinterid olid Kirti Rebane (2. koht, N35 vanuseklassis), Erkki Aadli (6. koht, M40) ja Hille Tasa (13. koht, N65). Tavaraja parimad tulemused saavutasid Andreas Kraas (2. koht, M35), Kirti Rebane (3. koht, N40), Marje Venelainen (11. koht, N40) ja Ülo Vainura (19. koht, M70).

Ja olgu siinkohal mainitud, et igas vanuseklassis oli ligi sada, osades vanustes üle 300 osaleja. Seega oli paljudel juhtudel juba A-finaali (80 paremat) pääsemine saavutus omaette.

Olenemata tulemustest, on suurepärase näha, et lisaks tippspordile on klubis jätkuvalt tugev kogunud orienteerujate kandepind.

Hõbemedal rogaini MM-ilt

Edukate tiitlivõistluste nimekirja tuleb kindlasti lisada Johannes Tasa hõbemedal tänavuselt 24-tunni rogaini (valikorienteerumine) MM-ilt. Austraalia keskosas raskel ja harjumatul maastikul võistles Johannes ühes võistkonnas Lõuna-Eesti meestega.

Saue meistrivõistlused jalgpallis võitis Leningradi Spartak

Algis Kelder

XIX Saue meistrivõistlused jalgpallis toimusid 17. septembril Saue kunstmurustaadionil. Osa võttis seitse võistkonda, kes kõik koosnesid vähemal või rohkemal määral Saue enda inimestest.

Oli ka legendaarne penalti löömise võistlus, mille võitis sel korral võistkond Terve Kana.

Turniir kulges sportlikus, kuid mis tähtsam, sõbralikus õhkkonnas, kus nähti palju ilusaid väravaid.

Turniiri parimaks mängijaks valiti Anett Kadastu ja parimaks väravavahiks Kaspar Kotter.

Võitjavõistkonda Leningradi Spartak kuulusid Roland Tamme, Kaspar Kotter, Kristjan Suurjärv, Mauri Levandi, Erkki Liiv, Vincent Ray Lambin ja Algis Kelder.

Täname kõiki osalenud võistkondi ja kaasaelajaid!

Turniiri paremusjärjestus

1. Leningradi Spartak
2. Terve Kana
3. Imperial
4. Saue Auto
- 5.-6. FC Mandikas
- 5.-6. Põdra Huvikool
7. Saue Jalgpallikool

Võitjavõistkond Leningradi Spartak. Foto: Saue Jalgpalliklubi

Muusikaline külastus Kirke Karja maailma

Sandra Kalmann
Muusikakooli õpetaja

Kontserdisügis Saues on taas oma ukse avanud, et muusikamaastiku küpseid vilju pakuda. 13. septembri avakontserdil sai kuulda Kirke Karja kvartetti.

Karja on Saue Muusikakoolis õppivatele lastele vastutav nimi, sest ta on meie koolis olnud mõned aastad õpetaja. Vähem oli teada tema muusikalisest tegevusest.

Karja on huvitavate ideedega helilooja ja pianist. Julgen öelda, et seesmiselt nii tugevalt põlevat loomeinimest ei ole ma ammu kohanud.

Ta on kokku kutsunud pillimehed ja tema eestvedamisel on tegutsenud ansambel 2015. aastast. Selles mängib ta ise klaverit, Kalle Pilli kitarr, Karl-Juhan Laanesaar trumme ja Saue Muusikakooli vilistlane Martin-Eero Kõressaar kontrabassi.

Eksperimenteeritakse erinevate parameetritega, nagu vaikus ja müra, keerulised rütmstruktuurid ning harmooniajärgnevused, polütonaalsused ja minimalistlikud võtted, elektroonika ning akustilised kõlad.

Kontserdi kava oli mitmekülgne, sisaldades uuema muusika klassikuid ja originaalloomingut.

Eriliselt rõõmustas, et paljud

◇ Saue Kontserdisügis juhatas sisse Kirke Karja kvartett. Vasakult Karl-Juhan Laanesaar, Martin-Eero Kõressaar, Kalle Pilli ja Kirke Karja. Foto: Sirje Piirsoo

noored on avastamas eesti helilooja Eduard Oja (1905-1950) loomingut. Lühikese elu kohta hulga teoseid loonud helilooja on noortele muusikutele ikka ja jälle muljet avaldanud.

Ekspressionistlik atmosfäär, kannatuse ja võitluse kujundid, kromaatilise tonaalsus ja tumedad harmooniavärvid - kõik need elemendid tema teostes sobisid kokku ka kvarteti muusikaliste ideedega.

Nii kõlaski kontserdil Oja

üks tuntumaid teoseid „Vai- kivad meeleolud“, kuid mitte sooloklaveril nagu originaalis, vaid Karja seades kogu kvarteti. Unistav teos andis võimaluse kõigil pillidel end näidata.

Põnevalt kõlas kvarteti esituses Bill Friselli (1951) „Hangdog“. Keerukate rütmidega lugu oli niivõrd hästi nelja pilli esitusse seatud, et see tundus igati loogiline ja lihtsalt kuulatav. Muusikute pingutus mängutehniliselt oli

maksimaalne, kuid saalisolijatele tõeliselt nauditav.

Suurema osa kontserdist moodustas Kirke Karja ja Kalle Pilli originaallooming. Eriliselt jäi meelde Pilli „Lantau“. Ühtepidi mõtisklev ja suuri kõlavälju ühendav teos tekitas kuulajas rändamise tunde. Kes rändas ruumis ja kes ajas - see oli kõigile vaba valik.

Inglise ulmekirjanikust George Orwellist inspireeritud lugu „Orwell“ oli omapärane

Saue Kontserdisügis

- ◇ 30. september kell 18.30 rahvusvahelisele muusikapäevale pühendatud heategevuslik kontsert. Esinevad õpetajad, vilistlased jt. Kogutakse annetusi Saue Muusikakooli pillide ostmiseks.
- ◇ 11. oktoober kell 18.30 soolokontsert. Esineb Mati Mikalai (klaver).
- ◇ 8. november kell 18.30. Esineb Linda Kanteri Bänd.
- ◇ 30. novembril kammerkontsert. Esinevad Tõnis Kaumann (laul) ja Kiili Vanamuusika ansambel, juhendaja Heili Meibaum.

punkt kontserdile. Karja teos viis meid juba teose alguses pikalt korduva muusikalise fraasiga müstikamaailma. Pikalt seal publikul olla ei lastud. Nagu Orwelli raamatutes, oli ka teoses iga nurga taga mingi uus situatsioon ootamas.

Kontserdil avaldas muljet ka kvarteti koosmäng. Oli näha ja kuulda, kuidas kõik ideed olid justkui ühised. Nad tunnetasid ja toetasid üksteist laval ning viisid kuulaja oma mõtete maale rändama. Aitäh!

Kontserdisügis sai hoo sisse. Tulge kuulama ka meie järgmisi põnevaid kontserte.

Saue Poistekoor teatab

Saue Poistekoor ootab 4-6-aastaseid poisse laulma! Tunnid toimuvad Saue lasteaias Midrimaa kolmapäeviti kell 16.00 ja kell 16.45. Info Elviira Alamaalt, telefon 522 5359.

Avaldame sügavat kaastunnet laulukaaslastele Jaanikale, Annelile ja Valdole **armsa isa ja äia** surma puhul Saue Segakoor

Saue Kontserdisügis 2016

Kontserdid:

T. 13. september kell 18.30
Saue Kontserdisaalis Avakontsert, esineb Kirke Karja kvartett

R. 30. september kell 18.30
Ülemaailmsele Muusikapäevale pühendatud heategevuslik kontsert. Esinevad Eesti professionaalmuusikud.

T. 11. oktoober kell 18.30
Saue Kontserdisaalis. Soolokontsert. Esineb Mati Mikalai (klaver)

T. 8. novembril kell 18.30
Saue Kontserdisaalis Linda Kanteri bänd

R. 2. detsember kell 18.30
Saue Kontserdisaalis. Löppkontsert.
Esinevad Tõnis Kaumann (laul) ja Kiili Vanamuusika ansambel

Sisepääs: 5 €
õpilastele tasuta

Täiendav info: www.sauemk.edu.ee, ajalehes „Saue Sõna“

SAUE KONTSERDISÜGIS 2016

Reedel, 30. septembril kell 18.30
Saue Kontserdisaalis

ÜLEMAAILMSELE MUUSIKAPÄEVALE PÜHENDATUD HEATEGEVUSLIK KONTSERT

Esinevad Saue Muusikakooli õpetajad, vilistlased ja külalised

Kontserdil kogutakse annetusi muusikakoolile pillide ostmiseks

Häid muusikaelamusi!
www.sauemk.edu.ee

Olid aktuaalsed kollased, täna on rohelised

Saue Sõna

Saue Päevakeskus sai 12. septembril 22-aastaseks. Sünnipäevapeo juhatas sisse ansambel Rukkilill, mille juhendaja on Tõnu Kangron. Avatud sai näitus „Imelised naised“.

Ansambli liige ning Saue Päevakeskuse esimene ja kauaaegne endine juhataja Tiit Kuuskme meenutas, et päevakeskus avas küllastajale uksed 12. septembril 1994 aadressil Koondise 9-1. Sel päeval toimus esimene loeng teemal „Mida teha „kollaste kaartidega““. Täna me enam hästi ei mäleta, mis olid „kollased kaardid“ ja erastamisväärtpaberid, kuid tollal oli küsimus väga aktuaalne ja loengut tuli kuulama kaks toatäit rahvast, nii et lektor, linnasekretär Jekaterina Tikerpuu pidi esinema kahe toa vahel koridoris.

Päevakeskuse tänane juhataja Liivi Lents võttis sõnajarje üle ja ütles, et täna on aktuaalsed kaardid, mis sel korral rohelised, pidades silmas ühiskaardile üleminekut bussiliinil 191 Saue-Tallinn.

Täna tegutseb päevakesku-

Esineb ansambel Rukkilill, mis on vaid paar päeva päevakeskusest noorem. Täna juhendab ansamblit Tõnu Kangron. Foto: Sirje Piirsoo

ses hulgaliselt ringe, mis hoivad ihu ja vaimu ärksa: naisansambel Rukkilill, memmede rahvatantsurühm Vokiratas, seeniortantsu rühm Senioritad, daamide võimlemine, hiina tervisevõimlemine, eakate ja erivajadustega inimeste tervisevõimlemine, käsitööring, näitering, saksa, soome ja inglise keele klubi, reisi-, raamatu- ja lauluklubi.

Keila Miikaeli kogudus avab oktoobris päevakeskuse ruumides muusika-, koka- ja perekulubi.

Päevakeskuses toimetab

Elena Kalbuse juhtimisel Saue Linna Invaühing ja seltsing Bereginja ning seltsing Tammetõru Maie Uhtliku juhtimisel. Pühapäeviti korraldab Keila kirik päevakeskuse ruumides jumalateenistusi.

Aastatega on laienenud päevakeskuse osutatavate teenuste ring: koduhooldus, sotsiaalsõiduk, tugiisikuteenus, duši kasutamise võimalus, pesupesemine ja kuivatus, massaaž, pediküür ja arvuti kasutamise võimalus.

Päevakeskuses töötavad

juhataja Liivi Lents ja perenaine Tiina Univer ning hoolustöötajad Kaire Sildnik ja Velje Tuuling. Lepingu alusel on ringijuhid Elena Kalbus, Jane Põldmäe, Eve-Mall Saar, Virko Annus ja Tõnu Kangron. Vabatahtlikud on Gertrud Keerd, Juha ja Anu Väliaho, Piret Kuld ja Anna Mishina.

Päevakeskuse rahvas võtab alatasa üheskoos midagi huvitavat ette. Sõidavad Tartusse Eesti Rahva Muuseumi ja Lindora laadale. Peavad korra kvartalis sünnipäevapidu

eakate sünnipäevalastega. Võtavad vastu külalisi. Kuulavad erinevaid loenguid, käivad muuseumides, teatris ja spaas. Viivad läbi elukestva õppe nädala, et turgutada mälu ning hoida keha ja vaim värskes.

Päevakeskuse ringid esinevad pansionaatides, haiglates, sotsiaal- ja päevakeskustes. Suurem ülesastumine võimalikult paljude ringidega tuleb peagi Põltsamaa uhiuues vanadekodus.

Täna on päevakeskuses avatud näitus „Imelised naised“. Novembris, hingede ajal on plaanis avada näitus vanadest asjadest. Kellel on midagi huvitavat, mis vääriks ka teistele näitamist, on teretulnud endast teada andma.

Arengut näeb päevakeskus just sotsiaalteenuste osas. Koduhooldus on üks võimalustest lükata võimalikult kaugele eakate viimist hoolekandestustesse. Koduhooldusest järgmine samm on eakate päevahoid ja intervallhoid.

Eakate päevahoid ongi teenus, mida päevakeskus soovib arendada ja eakatele pakkuda. Pikemas perspektiivis ehk ka intervallhoidu.

Septembrikuu sünnipäevalapsed

ILSE TABUR	96
MEERI APS	92
RENADE VAGANOVA	92
RENATE VAINO	91
LIIDIA-RENATE LANGE	90
LEONTI VLASENKO	90
ARMAND NAGEL	88
KALJU HEINVEE	87
LEA MAURER	87
HEINRICH SALUMETS	87
VALENTIN ALLIKVEE	86
ANTONINA GORDIEVIČ	86
ASTA EITSPUU	85
PILVI-HELENE JOALA	85
ILMAR KALLAS	85
PEETER ZOOVA	84
ILME POOBUS	84
ESTER KOMBE	84
REIN SALUVERE	84
LINDA VIIDAS	83
ELENA LIIVAOTS	83
JELIZAVETA KOMKOVA	82
ERIKA KUNINGAS	82
AINO-ELFRIEDE LAUK	82
GERDA LOBJAKAS	82
LAINA JAKOBSON	80
ROBERT KIRŠBAUM	80
VAHUR MÄGI	80
RAISSA PAJO	80
EEVA VAHESALU	80
VELLO VARIK	80

Palju-palju õnne!

Sünnipäev kujunes kohati ebatraditsiooniliseks

Saue Sõna

Need Saue linna vanemad sünnipäevalapsed (pildil), kel tähtis päev juulis, augustis või septembris, olid 20. septembril oodatud noortekeskusesse peole. Sisenejaid tervitas Jüri Männi kandlemäng.

Kõlasid tervitused päevakeskuse juhataja Liivi Lentsilt, linnapea Harry Pajundilt ja abilinnapea Andres Kaarmanniilt.

Linnapea lõpetas head soovid pisut ebatraditsioonilisema ja kelmika salmiga: „Olgu su päevad päikest täis, taskud raha täis, pea vahel täis, süda mitte kunagi täis, kuni saad 100 aastat täis!“

Andres Kaarmann aga viis läbi miniviktoriini. Sünnipäevalapsed pidid vihjete alusel ära tundma kolm tuntud eestlast, kelleks osutusid Maire

Aunaste, Eri Klas ja Raio Piiroja. Vihjeid palju vaja ei läinud, vastused tulid kiiresti ja õige teadja sai auhinnaks linna vapiga helkuri.

Näitus „Imelised naised“ päevakeskuses

Saue Sõna

Saue Päevakeskus tähistas 12. septembril 22. sünnipäeva näituse „Imelised naised“ avamisega.

„Iga naine vajab oma ellu julgustust, inspiratsiooni ja ilu. Fotosessioonil jäädvustasime üheksa naise varjutamatut ja varjamatut elurõõmu,“ tutvustavad näitust korraldajad. Fotosessioonil osalenute ilu ja mõtetega

te näitusel tutvuda saategi.

Eestis tegutseb Tallinna ja Harjumaa Puuetega Naiste Ühing (THPNÜ), mis on võtnud nõuks muuta ühiskondlike hoiakuid erivajadustega naistesse ja neidudesse. Ligi kaks aastat tagasi korraldas ühingu vabatahtlik Külli Haav fotolavastuse, mis vormus koostöös fotograaf Sven Tupitsa ja ühingu esinaise Keiu Roosimägi eestvedamisel

rändnäituseks.

Esmakordselt Eestis sellist sündmust ühingu korraldada aidanud Külli Haava sõnul said THPNÜ ja Eesti Kurtide Noorte Organisatsiooni (EKNÖ) ühenduste naised võimaluse nautida jumestamist, soenguseadmist ja seista professionaalse fotograafi ees. Nad kandsid selle välja nii hästi, et piltidest saigi näitus.

Kontserdi poole juhatas sisse ansambel Rukkilill - samuti sünnipäevalaps -, kes Tõnu Kangroni juhendamisel üha võimsamalt laulab, üha kelmikamaks muutub ja aretustegevusegi on ette võtnud. Sel korral olid laval mitte ainult sinised, vaid ka roosad, erinevat tooni punased ja rohelisedki „rukkiilled“ - peasi, et ilusad.

Järgnes Midrimaa mudilaste laul ja tants, mis piduliste näod särava löi. Ingerisoomlaste folkloorseid tantse esitas ansambel Kadaja ingerisoomlaste Tallinna seltsist.

Ja nagu igal tõelisel peol, oli järg märkamatult jõudnud tordini. Foto: Sirje Piirsoo

„Sessiooni ajal ma ei mõeldud sellele, et pildistan puudega inimest. Kõik naised olid fantastilised inimesed, kes on erivajadusest üle,“ kiidab Sven Tupitsa naise ja loodab, et nii arvavad ka näituse küllastajad. „Kui me vaatame neid fotosid - kas me märkame puuet või kaunist naist?“ küsib fotograaf publikult.

Näitus päevakeskuses on avatud tööpäevadel kell 10.00-17.00.

Mööda Saima kanalit Viiburisse, esimene osa

Elina Mägi

Päevakeskuse reisiseltskond astus 23. augusti hommikul Viking Line'i pardale, et minna selle hooaja viimasele välisreisile.

Esimene peatus oli meile juba tuttav Porvoos

50 tuhande elanikuga väike-linn sai linnaõigused juba 14. sajandil ja on vanuselt teine linn Soomes. Kuulsustest on linnas elanud luuletaja Johan Ludvig Runeberg.

Külastasime Porvoo toomkirikut kõrgel linna kohal - seal ülalt on võrratu vaade linnale - ja vaatasime punaseid kaupmeeste maju jõe ääres. Vanalinn on aja jooksul kolm korda maha põlenud ja ikka uuesti üles ehitatud.

Linnast lahkudes möödusime vanadest raudteehoone-test. Depoo vanade vagunite ja auruveduriga on üks linna vaatamisväärsus.

Askola hiiekirnud olid meie järgmine siht

See on looduse ainulaadne meistriteos, tekkinud jääajal. Korttia külas kaljuseinas asub 20 eri suuruses püstloodis koobast ehk hiiekirnu. Suurim neist on 10,3 meetrit sügav ja 4,2 meetrit lai. Sellesse paigaldatud

Korttia külas kaljuseinas asub 20 eri suuruses püstloodis koobast ehk hiiekirnu. Suurim neist on 10,3 meetrit sügav ja 4,2 meetrit lai. See on looduse ainulaadne meistriteos, tekkinud jääajal. Foto: Saue Päevakeskus

raudredel võimaldab koobast lähemalt uurida. Meie hulgas siiski hulljulgeid ei leidunud.

Omaette elamuseks kujunes jalutuskäik Mustila arboretumis

Giid oli seal 32 aastat töötanud oma ala asjatundja. Arboretumi asutas 1902 Axel Fredrik Tigerstedt. 120 hektaril on ligi 100 liiki okas- ja 130 liiki lehtpuid, lisaks hulganisti põõsaid ja muid taimi kõikjalt maailmast. On rikkalik rododendro-

nite kollektsioon. Võib vaid ette kujutada seda õiteilu, kui kõik kevadel õide puhkevad. Nägime 40 meetri kõrguseid kuuski ja mände. Pargis on mitu erineva pikkusega õpperada. Pärast jalutuskäiku pidasime pikniku kauni looduse keskel.

Edasi tegime lühikese peatuse Kouvolas, kus elab ligi 87 tuhat inimest. See linn on tuntud puidu- ja paberitööstuse tõttu, tänu millele ehitati Helsingist Peterburi viiv raudtee läbi Kouvola. Raudteejaam valmis 1875.

Õhtuks jõudsime Saima-äärsele pärnade linna Lappeenrannasse

Kõrgelt kindlusevallilt avanes ilus vaade järvele ja linnale. Uudistasime kuulsaid liivaskulptuure, mille autorid on erinevate maade meistrid. Liiva on kulunud nende kujude tegemiseks üle kolme miljoni kilogrammi.

Lappeenrannale andis linnaõigused Rootsi kuninganna Kristina 1649. aastal. Linnas on säilinud ajalooline puust raekoda aastast 1829, vanim oma-taoline Soomes. 1721 jäi linn Vene võimu alla. Alates aastast 1811 on aga taas Soome linn.

Teise maailmasõja ajal pommitas linna rängalt Nõukogude armee, kannatada sai ajalooline raekoda.

Täna on linnas ligi 70 tuhat elanikku. Peamised tööstusharud on puidu- ja kivitööstus ning metallurgia.

Linnas on keskmise suurusega lennu- ja raudteejaam. Kaubasadam on Saima kanali kaudu ühenduses Soome lahega.

Õo möödus linnast kahe kilomeetri kaugusel asuvas Huhtiniemi kämpingus, mis asub looduslikult kaunis kohas. Ööbisime lihtsates puumajakes-tes, mis jäid meie käsutusse paariks päevaks. Oli võimalus ujumas käia.

Hommikul astusime laeva, et läbida Saima kanal

See on rahvusvahelise tähtsusega 43 km pikkune veeteed, millest 29 km asub Venemaal. Kanal rajati 1845-1856 ja rekonstrueeriti 1967-1969.

1962 rentis Venemaa kanali endale kuuluva osa 50 aastaks Soomele. Riigid pikendasid lepingut 2013. aastal veel 50 aastaks.

Saima järv on Soome suurim ja Euroopas neljas. Selles on 3507 saart, pindala on 1147 km². Kõrguste vahe mere ja Saima vahel on 76 meetrit. Kanali on kaheksa lüüsi, neist kolm Soome ja viis Venemaa poolel.

Laevareis Viiburisse kestab ligi viis tundi. Kruiisil viisat ei nõuta, passi aga küll.

Oli põnev kulgemine lüüsi-lüüsi. Ilm oli ilus. Saime kõike laevalaelt jälgida ja pildistada. Kaldal vaheldusid kaljused metsad aasadega, kus oli nii lehmakarju kui hobuseid.

Veetaset lüüsidest tõstetakse või alandatakse väravate abil. Suurim laev, mida kanalis lubatakse on 2500-tonnine. Aastas läbib kanalit ligi miljonit tonni kaupa. Suvel toimub igapäevane reisijate vedu Lappeenranna ja Viiburi vahel.

Järgneb 7. oktoobri numbris.

Sügis Saue Päevakeskuses

Avatud on näitus „Imelised naised“.

◇ 23. septembril kell 18.30 lauluklubi.

◇ 26. septembril kell 13.30 päevakeskuse aktiivi koosolek.

◇ 30. septembril kell 11.30 -12.30 ekskursioon 60+ „Poesia ja spliin“. Mõnusas tempos toimuv tunniajaline ringkäik väarikate seltskonnas koos programmijuhiga, mille käigus saadakse lähemalt tuttavaks uute näitustega Kumus. 19. sajandil valitses allasurutud ja kammisetud naiselikkus. Moes väljendus see uudes siluetis, mis saavutati krinoliini ja korseti abil. Moodi tulid ka mustad kleidid, kuna ajastule iseloomuliku suure suremuse tõttu kanti palju leinariideid. Kogunemine Kumu infolaua juures. Osalemise muuseumi piletiga, sooduspilet on 4 eurot. Sõidame kell 9.23 Saue raudteejaamast väljuva bussiga.

◇ 4. oktoobril kell 11.00 tutvustavad esindajad Reiki Kliinikut, mis on ainulaadne terves maailmas oma põhimõtete poolest, millele pandi alus eelmise sajandi alguses Jaapanis. Reiki kui vaimse energiateraapiaga on ravige kõike ja väga tulemuslikult. Eestis asutati Reiki Kliinik aastal 2008. Põhitegevus on inimeste hingeliste ja füüsiliste probleemide lahendamine ning lahenduste leidmine psühholoogilistele kõrvalekalletele. Teine põhisuund on keha füüsiliste vigastuste tervendamine, sealhulgas operatsioonijärgne taastusravi. Inimese sisemaailma seisundite tasakaalustamine, lastevanemate nõustamine kasvatusküsimustes, võimlemistreeningud tervise parandamiseks, erinevad massaažiliigid ja moodsad energeetilised tervendusemeetodid koos kursustega annavad igale abivajajale

just selle, mida elu kriitilisel hetkel vaja võib minna.

◇ 6. oktoobril tulevad päevakeskusesse hiidlased.

◇ 27.-28. oktoobril sõidame Lindora laadale.

◇ 4. novembril külastame ERM-i ja Aura Tervisekeskust Tartus.

SELTSINGUD JA ÜHINGUD

◇ 23. septembril kell 13.00 seltsingu Begerinja koosviibimine.

◇ 30. septembril kell 16.00 seltsingu Tammetõru koosviibimine.

◇ 4. oktoobril kell 10.00 Saue Linna Invaühingu koosolek.

RINGID

Esmaspäev

◇ kell 10.00 seniortants noortekeskuses

◇ kell 10.30 soome keel päevakeskuses

◇ kell 17.00 näitering päevakeskuses

◇ kell 10.30 perekulubi eelkoo-

liealistele lastele ja nende vanematele või vanavanematele Anna Mishina juhendamisel, alustab 10. oktoobrist

Teisipäev

◇ kell 9.20 eakate tervisevõimlemine päevakeskuses

◇ kell 10.00 daamide võimlemine noortekeskuses

◇ kell 10.30 naisansambel Rukkilill päevakeskuses

◇ kell 11.00 käsitööring päevakeskuses

◇ kell 14.00 inglise keele klubi päevakeskuses (alustab oktoobrist)

◇ iga kuu esimesel teisipäeval kell 10.00 Saue Linna Invaühingu koosolek

Kolmapäev

◇ kell 9.00 saksa keel päevakeskuses, esimene kogunemine 5. oktoobril

◇ kell 9.00 eakate tervisevõimlemine päevakeskuses

◇ kell 17.00 tantsuansambel Vokiratas päevakeskuses

◇ kell 18.15 eakate jooga päevakeskuses, tasuline

Neljapäev

◇ kell 10.00 Hiina tervisevõimlemine päevakeskuses

◇ kell 11.00 käsitööring päevakeskuses

◇ iga kuu 1. ja 3. neljapäeval kell 14.30 erivajadustega inimeste käeline tegevus

◇ kord kuus kell 13.00 reisiklubi

◇ kord kuus kell 13.00 raamatuklubi

◇ kaks korda kuus kell 17 kokaklubi kooliealistele lastele, alustab 6. oktoobril

◇ kaks korda kuus kell 17 muusikaklubi kooliealistele lastele, alustab 13. oktoobril

Reede

◇ kell 9.00 eakate tervisevõimlemine päevakeskuses

◇ kord kuus kell 18.30 lauluklubi Kõik uued liikmed on oodatud!

Tähelepanu!

Alates septembrist on eakatel ja puudega inimestel võimalus saada soodushinnaga massaaži ja pediküüri. Helistada Kairele telefonil 5559 5228.

Keila Miikaeli kiriku uuendatud kellasüsteem

Marek Roots
Koguduse õpetaja

EELK peapiiskop Urmas Viilma pühitseb Keila Miikaeli kiriku uuendatud kellasüsteemi laupäeval, 1. oktoobril kell 14 algaval jumalateenistusel.

Et Keila kiriku ajalugu alles ootab põhjalikumat uurimist, pole võimalik täpselt öelda mitu kella on siinses pühakojas sajandite jooksul helisenud. „Keila kirikuöörmündrite arweraamatu 1472-1553“ põhjal võib aga kinnitada, et kirikul olid kellasüsteemid juba vähemalt 15. sajandil. Ado Kõögardali „Keila kihelkonnaloos“ nimetatakse mitut kella 16. ja 17. sajandi-
dist. Paraku on need aegade-tagused helisejad tänaseks kirikutornist kadunud.

Meie päevil on Keila kirikus kolm kella. Esimene neist valati 1744. aastal Klooga mõisnik Georg Gustav von Klugeni toetusel. Teine kell kannab endal aastaarvu 1852, annetajaks Hans von Wartmann ja valajaks A. J. Feldmann Tallinnas. Tema töökojas on tehtud ka Tallinna Oleviste, Paide ja Rakvere kirikukellad.

Kolmas, ühtlasi kõige uuem ja suurem 300-kilone kell valati 13. mail 2016 Saksamaal Frankfurti lähistel Sinnis. See valmis Rinckeri töökojas, mille tegevus ulatub

16. sajandisse. Kell on pühendatud kõikele Kristuse pärast tagakiusatud inimestele ja kannab endal seetõttu piiblisalmi: „Õndsad on need, keda õiguse pärast taga kiusatakse, sest nende pärast on taevariik“ (Mt 5:10).

Et Keila kirikul on peaingel Miikaeli nimi, valati kellale ka saatana võitlev ja kogudust varjav peaingli kujutis.

Suurannetajana on mõisnike asemele astunud Keila linn, panust jääb kellal meenutama linna vapp.

Uue kirikukella pühitses 21. augustil 2016 kiriku kooriruumis õpetaja Marek Roots, assisteeris abiõpe-

taja Juha Väliaho.

Tänavuse septembrikuu jooksul uuendatakse kogu Keila kiriku kellasüsteem. Projekti teostab Mäeväli Oreliitöököda OÜ. Kellamängu hakkab juhtima elektroonika, kellamehe tööd teevad mootorid ja vasarad. Lisaks paigutatakse torni seniste kinniste luukide asemele spetsiaalselt selleks väljatöötatud ribiluugid. Kellasüsteemide uuendamise kogumaksumus on 33 000 eurot.

Keila Miikaeli kogudus tänab südamest kõiki toetajaid: Keila linna, kohalikke ettevõtteid ja paljusid eraannetajaid. Ootame kõiki osalema 1. oktoobri pidulikul jumalateenistusel.

Keila kiriku kolmas, ühtlasi kõige uuem ja suurem 300-kilone kell valati 13. mail 2016 Saksamaal Frankfurti lähistel Sinnis. Foto: Keila Miikaeli kogudus

Koka-, muusika- ja perekлубi Saue Päevakeskuses

Anu Väliaho

Saue Päevakeskuses jätkub oktoobri alguses tegevus lastele ja peredele. Lasteiaiaõpetaja, diakon Anu Väliaho ja muusikaõpetaja Anna Mishina, kes töötavad Keila koguduses, on lubanud toetada Saue Päevakeskust laste- ja peretöös päevakeskuse ruumides.

Oktoobri algusest alustavad koka- ja muusikaklubi kooliealistele lastele õhtupoolikul ning perekлубi väikestele lastele koos ema, isa või vanavanemaga hommikupoolikul.

Kokaklubi alates 6. oktoobrist

Kokaklubi kooliealistele lastele pärast koolipäeva toimub kaks korda kuus neljapäeviti kell 17 päevakeskuses Kütise 4. Tutvustame ja valmistame üheskoos erinevaid lihtsaid hõimurahvaste toite ja lõpuks sööme need ära.

Kokaklubi koguneb esimest korda 6. oktoobril kell 17. Teemaks on Soome köök ja toite õpetab tegema Sanna Kelkka külalisena Soomest.

20. oktoobril tutvume Mari kõõgiga.

Muusikaklubi alates 13. oktoobrist

Muusikaklubi kooliealistele lastele on koos kaks korda kuus neljapäeviti kell 17 ja seda juhatab muusikaõpetaja Anna Mishina.

Laulame rahvalaule ja tutvume erinevate instrumentidega. Kui keegi soovib õppida

Kokaklubi tutvuvad ja valmistavad lapsed üheskoos erinevaid lihtsaid hõimurahvaste toite ja lõpuks söövad need ära

Muusikaklubi juhatab mari Anna Mishina. Fotod: erakogu

mängima kitarril või viie keelega kannelt, on see võimalik, samuti rütmipille. Muusikaklubi esimene kogunemine toimub 13. oktoobril.

Perekлубi alates 10. oktoobrist

Perekлубi idee on, et ema või isa või vanavanem koos väikese eelkoolialise lapsega tulevad hommikupoolikul kell 10.30 pooleteiseks tunniks kokku päevakeskusesse.

Alguses on ühine laulu- ja muusikahetk, koos saab mängida rütmipille. Järgneb õpetus

ja käeline tegevus.

Perekлубi koguneb igal nädalal esmaspäeviti kell 10.30. Esimene kogunemine on 10. oktoobril. Perekлубi viivad läbi Anu Väliaho ja Anna Mishina.

Osalema võib tulla eelregistreerimata, aga klubide töö paremaks korraldamiseks palume huvitatul võtta ühendust Saue Päevakeskusega telefonil 659 5070.

TULE LEERIKOOLI!

EELK Keila Miikaeli koguduse leerikursus algab 23. septembril kell 18.00 koguduse majas (Keila, Paldiski mnt 2)

- ✓ Leerikool tutvustab kristliku usu põhialuseid ja annab võimaluse saada koguduse täieõiguslikuks liikmeks.
- ✓ Leeriõnnistamine on eelduseks oma laste ristimisel ristivanemaks saamisel ja abielu laulamisel.
- ✓ Leerikooli võib tulla vanuses 15 a kuni .....

NB! Leerikooli võivad tulla ka need, kes on kunagi leeris käinud, aga soovivad oma teadmisi värskendada

Täpsem info: 51 93 15 01 (õp. Marek Roots)
marek.roots@eelk.ee

Jumalateenistused Saue kirikus igal pühapäeval kell 13. Palve- ja osadustund igal kolmapäeval kell 19

LUTERLIKUD JUMALATEENISTUSED SAUE PÄEVAKESKUSES (KÜTISE 4) IGAL PÜHAPÄEVAL KELL 13.00.

Päästjad ootavad külla

Põhja päästkeskus

Avatud uste päev päästekomandodes 25. septembril kell 10-16.

Päästjad tutvustavad iga-päeva elu komandos, räägivad tööst ning näitavad päästetehnikat- ja varustust.

Tallinnas ja Harjumaal ootavad huvilisi külla 13 riiklikku päästekomandot

- ◇ Kesklinna päästekomando - Raua 2, Tallinn
- ◇ Lasnamäe päästekomando - Osmussaare tee 2, Tallinn
- ◇ Pirita päästekomando - Kloostrimetsa tee 22, Tallinn
- ◇ Kopli päästekomando -

- Ankru 12, Tallinn
- ◇ Nõmme päästekomando - Jaama 4, Tallinn (pildil)
- ◇ Lilleküla päästekomando -
- Paldiski mnt 47, Tallinn
- ◇ Keila päästekomando - Ülejõe tee 2a, Keila
- ◇ Paldiski päästekomando -
- Sadama 39, Paldiski
- ◇ Muuga päästekomando - Veose 1, Maardu
- ◇ Assaku päästekomando -

- Järve tee 3a, Rae vald
- ◇ Kehra päästekomando - Kooli 16, Kehra
- ◇ Kose päästekomando - Vardja küla, Kose vald
- ◇ Loksa päästekomando - Kalurite 2a, Loksa

Sellel aastal pole lahtiste uste päevale vaja registreerida. Tulge lihtsalt kohale ja veetke perega tore päev!

25. septembril kell 10.00 toimub Kesklinna päästekomandos (Raua 2, Tallinn) koduohutuse teemaline vestlus 60+ vanuses inimestele. Pärast vestlust on võimalus külastada Tuletõrjemuuseumit. Foto: Põhja päästkeskus

Saue linn tunnustab noorsootöö tegijaid

Saue Linnavalitsus

2015. aasta kevadel kinnitas linnavolikogu Saue linna noorsootöö aasta tegija statuudi, mis annab võimaluse tunnustada ja esile tõsta just seda inimest, kes on end teadlikult ja eesmärgistatult noortele pühendanud.

Noorsootöötaja on koondnimetus kõikide noorsootöö valdkonnas töötavate spetsialistide kohta. Noorsootöö ja sellega tegelevate asutuste spekter on nii lai, mitmekülgne ja pidevalt arenev, et tihti jääb inimestele, kes valdkonda ei tunne, hoomamatuks, et kõik need noorte arengu, psühholoogia, kasvatuslike iseärasuste ning vajaduste asjatundjad ja spetsialistid on noorsootöötajad, kes kannavad iga päev hoolt laste ning noorte eneseteostuse ja arengu eest.

Noorsootööd tehakse ka väljaspool haridusasutusi. Teadlikku ja eesmärgistatud tegevust võivad ellu viia kirik, kaitseliit, MTÜ-d ja ettevõtted. Noorsootöö tegija ei ole ainult ülikoolis noorsootöö eriala lõpetanud inimene, vaid võib olla iga aktiivne kodanik, kes eesmärgistatult ja läbimõel-

dult noortega tegeleb - seda eelkõige noorte huvidest ja vajadustest lähtuvalt.

Saue Linnavolikogu kinnitatud määruse eesmärk on tunnustada ja tõsta esile noortega töötavaid inimesi, kes on aasta jooksul silmapaistvalt tegutsenud ning teinud Saue linna noorte jaoks olulist ja tähelepanuväärset tööd ning aidanud seeläbi kaasa linna noorsootöö arendamisele.

Noorsootöötaja statuudi tähenduses:

1. on teadlik noorte elu tege-likkusest ja kohalikest oludest, oskab hinnata noorte olukordi ja vajadusi, valida ja rakendada sobivaid meetodeid ning analüüsida teostatud töö mõjusust;
2. töö sisu võib olla individuaalne töö noore ja noortegruppidega; programmide ja projektide planeerimine, teostamine ja hindamine; koostöö noortega, nende vanematega, teiste huvi- ja sidusgruppidega ning valdkondade spetsialistidega;
3. töötab riigi, kohaliku omavalitsuse, era- või kolmanda sektori institutsioonis, sh maavalitsuses, valla- või linnavalitsuses, üldhariduskoo-

lis, huvikoolis, noortekeskuses, noorte teavitamis- ja nõustamiskeskuses, noorteühingus, noortelaagris, kirikus, raamatukogus, kultuuri- ja spordiasutuses vm;

4. töö noortega võib olla tema põhitöö, aga ta võib seda teha ka vabatahtlikult, töötades samal ajal mõnes teises valdkonnas.

Saue tunnustab linna noorsootöö aasta tegija aunimetusega isikut, kes on aasta jooksul silma paistnud noorsootöö tegevusega Saue linnas, pakudes ja luues noortele ning noorsootööle huvitavaid, kaasavaid, arendavaid võimalusi, ning toetanud noorte osalust ja omaalgatust.

Tunnustus antakse üle Saue Linnavolikogu esimehe ja linna- pea aastalõpu vastuvõtul.

Kandidaate saab esitada Saue Linnavalitsusele igal aastal ajavahemikul 1. septembrist 31. oktoobrini posti teel aadressil Tule 7, Saue või e-posti teel saue@saue.ee. Kirjale tuleb lisada märksõna „Noorsootöö Aasta Tegija“.

Lisainfo ja esitamise vorm linna veebis aadressiga www.saue.ee.

Töö- ja karjäärimes „Meie inimesed - meie võimalused!“

27. septembril kell 11.00-18.00 toimub Kultuurikatlas (Põhja pst 27a, Tallinn, <http://kultuurikatel.ee>) töö- ja karjäärimes „Meie inimesed - meie võimalused!“.

Messil osaleb ligi 80 tööandjat riigi- ja erasektorist Eestist ja mujalt Euroopast.

Lisaks toome messil uudistajateni ka põneva seminari-programmi, kus keskendume uudsetele lähenemistele ja paradoksidele tänapäeva tööelus.

- ◇ Mis ametid jäävad ja mis kaovad?
- ◇ Milliste turundusvõtetega uusi töötajaid leida?
- ◇ Millistest tööandjatest saavad „tõmbenumbrid“ ja kes kaotavad lahingu töötajate pärast?
- ◇ Mitmekülgsed inimesed mitmekesisest organisatsioonides.
- ◇ Kõik võivad valida ettevõtja tee, eesmärgini jõuavad üksikud - kas oled valmis kutseks valmis?

◇ Kas CV-d võtta jätkuvalt kui oskusi ja kogemusi kokkuvõtvat normdokumenti või on see hoopis võimalus end atraktiivselt turundada?

◇ Kas noored vajavad eeskujusid või tasub hoopis noori eeskujuks võtta?

Esinejate nimekiri täieneb. Hetkel on esinemise kinnitanud soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik Liisa-Ly Pakosta, personalijuht Helo Tamme (ISS Eesti AS), turundaja ja värbamiskspert Paavo Heil (Brandem Baltic OÜ), laulja Tanja Mihhailova, disainer Margus Tammemäe (Ruutu Kuus OÜ), kunstnik Kamille Saabre, töoampsude vahendaja GoWorkABit, ettevõtja ja kalasõber Vladislav Koržets, Tom Rüütel ja Viktorija Vysockaja.

Mess ja seminar on kõigile tasuta. Täiendav info Eesti Töötukassa kodulehel või veebilehel www.toomess.ee.

Vesiaeroobika trennide ajad on muutunud

Alates oktoobrist toimuvad vesiaeroobika treeningud

Saue ujulas esmaspäeval ja neljapäeval kell 19.00-19.45.

Treener Ave Lähker, telefon 501 8577.

25. septembril kell 9-16
Sauel Pärnasalu põik 11 platsil

SÜGISLAAT

Tulge ostma ja kauplema!
Info 58050167, laadakorraldus@gmail.com

KUULUTUSED

Teenused

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Välimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduviisidid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Pakume vaipade ja pehme mööbli keemilist puhastust. Tel 58880999, info@EUclean.eu.

Väikeveod kuni 2,5t. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 5092936.

Väikeveod kalluriga kuni 8t. Kohaletoomisega: muld, liiv, täitepinna, freesasfalt, graniitkillustik, betoonisegu, killustik, kivisüsi. Tel 5015992.

Liugvärava komplekt avale kuni 4,5m (tsingitud ja värvitud värav+vundament+paigaldus+auto maatika komplekt) hind 1500

eurot. Tõstuks 2,5mx2m 450 eurot. Tel 58958809, info@finegarden.ee.

Korstnate ehitamine. 12 aastat kogemust. Telefon 5188889.

Korstnapühkija teenused, lõõriuringud, küttesüsteemide eksterhinnangud. OÜ Potipoiss 58072581; info@potipoiss.ee.

Korstnapühkija teenus, kutsetunnistus. Akti väljastamine, tuleohutusosalased konsultatsioonid. Telefon 5040875.

Rendi meilt tekstiilipesur! Tee ise kiirelt ja mugavalt keemiline puhastus tekstiilmööblile ja auto salongile. Hind vaid 20 eurot päev! Helista 58194491 või kirjuta info@javent.ee, uuri lähemalt www.javent.ee.

Eraauto Hooldus avatud Sauel Tammetõru 8 E-R kell 9-18. L, P suletud. Hooldus, rehvide vahetus, diagnostika. Broneering telefonil 53727060 või kohapeal.

Pottsepatööd - remont ja ehitus, kogemus 30 aastat. Tel 56651812, ivarkabi@yahoo.com.

Viime TASUTA ära teie VANARAUA (vannid, pliigid, pesumasina, radiaatorid, jalgrattad, arvutid jm).Tel 55541036.

Ostan

Pere ostab nõukogudeaegseid lauanõusid ja lillevaase. Telefon 58599737, e-posti aadress tarbeklaas@hotmail.ee.

Soovin osta kiiresti sõiduauto, hinnaga kuni 1000 eurot. Võib olla ka ilma ülevaatuseta. Telefon 58190200, e-posti aadress Rain30@hotmail.ee.

Ostan teie kasutuseta jäänud sõiduauto. Võib vajada remonti. Tel 56298239.

Müün

Kütte- ja kaminapuud, lahtiselt ja 40L/60L võrgus, puitbrikett, klotsid 5-30cm võrgus, tulehakkatus 40L võrgus ja saepuru. Tel 5018594, kaminapuu.ee.

Suur valik puitbrikette, hinnad al 128€/tonn, pellet premium 8 ja 6 mm 175€/960kg, kütteklotsid 1,8€/kott, kask, lepp. Vana-Narva mnt 9 laost müüme ka paki kaupad al 1,4€/10kg. Tel 56924924, 6379411, veeb www.leilibrikett.ee.

Müüa toored küttepuid: lepp 33€/ruum, sanglepp 36€/ruum, kask 39€/ruum. Alates 7 m transport tasuta. Tel 55518498.

Liiv, killustik, sõelutud põllu- ja metsamuld, paekivisõelmed, freesasfalt, kruus kohaleveoga. Tel 5079362.

Müüa turbabriketti, ümarat ja kandilist puitbriketti, pelleteid, sõelutud kivisütt ning kütteklotsid võrkkohtis. Transport Sauele tasuta. Tel 53593615, www.keilabrikett.ee.

Müüa küttepuid, hind al 35 €/ruum. Puud koormasse laotud ja võrgus. Puitbrikett al 140 €/tonn. Küttepellet 8 mm 185 €/960kg. Info tel 5011898. Transport hinna sees.

Muld, liiv, killustik, kruus, freesasfalt + transport. Tel 53953788.

Müüa kilekottides veisesõnnikut (30l; 1,4 eurot kott) männikooremultši (80l; 5 eurot kott) kohaletoomisega. Telefon 53305174.

Müüa maakivid, orienteeruvalt 5 tonni. Info 5167367.

Müüa mett Sauel 7,5 eurot/kg. Tellimine e-posti aadressil arusauna@gmail.com; kodulehel www.facebook.com/arusaunamesindustalu või tel 5186301.

Kinnisvara

Ostan garaaži, kõik pakkumised on oodatud! Tel 56641122.

Soovin osta 1-3-toalise korteri ja garaaži Saue linnas. Võib olla kehvast seisukorras. Telefon 56675000, e-posti aadress

lavepakk@gmail.com.

Ostan garaaži Saue linnas. Kõik pakkumised on oodatud! Tel 56675000.

Üürin Sauele korraliku euroremondiga 2-3-toalise korteri. Telefon 55520120.

Varia

Hispaania keel. Kutsume Teid hispaania keele kursustele reedeti kell 18.00 Saue Noortekeskuse ruumides. Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com.

Annan ära 3-liitrised klaaspurgid. Tasuta. Telefon 55617914.

Pakun tööd

Hiteh Kinnisvara OÜ pakub tööd meesterahvale hooldustöötajana. Info telefonil 5015375.

Saue Linnavarahaldus otsib gümnaasiumi puhastusteenindajat ja majahoidja-tehnikut. CV saata e-posti aadressile linnavarahaldus@saue.ee. Infot saab telefonil 6595611.

Otsin tööd

Pikaajalise töökogemusega raamatupidaja otsib lisatööd: väikese või keskmise suurusega ettevõtte ja MTÜ-d. Kodukontoris olemas kõik tööks vajalik. Hind kokkuleppel. Tel 5218919 või ekepihlakas@hotmail.ee.

Uus hooaeg täiskasvanutele Saue Huvikeskuses

Saue Huvikeskus

Palume registreerida kursustele e-posti aadressil huvikeskus@saue.ee.

SAVITUBA PEREDELE

Alates oktoobrist kaks korda kuus laupäeval kell 11.00-13.00 Saue Huvikeskuse kunstiklassis. Oktoobris avab savituba ukse 1. ja 8. kuu päeval. Perepilet 12 eurot kord. Juhendaja Made Kaares.

KERAAMIKA

Alates 20. septembrist igal teisipäeval kell 18.30-20.45. Õpime erinevaid keraamika tehnikaid ja töövõtteid. Glasuurida saab madal- ja kõrgkuumusglasuuridega. Ühe korra tasu 9 eurot. Juhendaja Virve Laan.

PORTSELANIMAAL

Alates 3. oktoobrist esmaspäeval kell 18.30-20.00. Maalimiseks kasutame pesukindlaid portselanivärve. Põletus kuni 850 kraadi. Kohapeal on olemas vajalikud töövahendid,

värvid ja valik lauanõusid. Ühe korra tasu 6 eurot. Juhendaja Virve Laan.

TEKSTIIL JA TAASKASUTUS

Alates 5. oktoobrist kolmapäeval kell 18.00-20.00. Ühe korra tasu 8 eurot. Juhendaja Eret Kuusk

FOTOGRAAFIA ABC

Alates 5. oktoobrist kolmapäeval kell 19-20.30 ruumis 207. Juhendaja Kristjan Rosin, telefon +37255537401.

JOONISTAMINE JA AKVARELL

6. oktoober - 1. detsember neljapäeval kell 18.30-20.45. Kahekuulise kursuse maht 24 tundi. Ühe kuu tasu 30 eurot. Joonistamistarbed - pliiatsid, paberid, pintslid, värvid, lakid - on hinna sees. Juhendaja Virve Laan.

AKRÜÜLMAAL

Alates 2. veebruarist 2017 neljapäeval kell 18.30-20.45. Kolmekuulise kursuse maht on 36 tundi. Maalime kompositsioone erinevatel teemadel. Kõik materjalid hinna sees. Ühe kuu tasu 35 eurot. Juhendaja Virve Laan.

VESIAEROBIKA

SAUE UJULAS

Septembris esmaspäeval ja neljapäeval kell 18.30-19.15, oktoobrist alates esmaspäeval ja neljapäeval kell 19.00-19.45. Sobib igas vanuses osalejatele - nii algajatele kui edasijõudnutele - tasemest sõltumata. Tund annab hea üldfüüsilise koormuse, parandab südamegevust ja koordineerimist, suurendab lihastoonust ja vähendab rasva. 10 korra pilet 50, ühe korra pilet 6 eurot. Juhendaja Ave Lähker.

RAHVAKULTUUR

Rahvatants

◇ Saue Simmajad segarühm ja naisrühm. Juhendaja Ulvi Mägi. Info Kalev Israel, tel +3725078758.
◇ Saue Kägara naisrühm. Info Kersti Anni, tel +3725220243.

Rahvamuusika ansambel Saue Kapell

Juhendaja Reet Jürgens, tel +3725223635.
Saue Segakoor
Dirigent Elviira Alamaa, tel +3725225359.

Saue Autoteenindus otsib sõiduautode käsipesulasse **AUTOPESIJAT.**

Töö kirjeldus:

- sõiduautode käsipesu teostamine;
- autosalongide kuiv- ja märgpuhastus;
- poleerimine ja vahatamine.

Nõudmised kandidaadile:

- B-kategooria autojuhiloa;
- kohusetunne ja täpsus;
- õppimis- ja arenemisvõime.

Ettevõtte pakub väljaõpet ja konkurentsivõimelist palka.

Saue Autoteenindus Helia Service OÜ
Saue, Pärnasalu põik 9
Telefon 513 5209

Karateklubi

Kimura Shukokai

võtab algajaid trenni.

Nii poisse kui tüdrukuid

alates

7. eluaastast.

Trennid toimuvad

teisipäev

ja neljapäev

kell 18.00-19.00

Saue Gümnaasiumi

spordisaali rõdul.

Kopp-laadur JCB 4 CX teenused

BESTKOP

- kaevetööd
- pinnasetööd
- hüdrovasaratööd (ROXON)
- laadimistööd
- tõstetööd
- lumekoristustööd

Info ja tellimine
gsm 5378 5222
www.bestkop.ee

KEILA
TARBIJATE ÜHISTU

Nädalalõpu pakkumised 23.-25. september
Saue Kaubakeskuses
Ridva 15, Saue. Avatud: 9-22

ROO MU KAUBAMAJA

Lillesibulad -20%

Ariel Color & Style 1,5kg -25%

Ariel Mountain Spring 1,5 kg -25%

Ariel Touch of Lenor Fresh 1,5 kg -25%
5,40 € (3,60 €/kg) tavahind 6,99 €

Lihapallid toorjuustuseguga 360 g Rakvere -40%
1,69 € (4,69 €/kg) tavahind 2,80 €

Hiirte juustu piknikupulgad 120 g -38%
0,99 € (8,25 €/kg) tavahind 1,59 €

Ameerika salat -30%
1,99 €/kg tavahind 2,89 €/kg

Prantsuse kohupiimakook 320 g -30%
1,69 € (5,28 €/kg) tavahind 2,39 €

Kevade keeduvorst 500 g Wõro -40%
0,89 € (1,78 €/kg) tavahind 1,49 €

Rosinakeeks -30%
4,89 €/kg tavahind 6,90 €/kg

Pakkumine kehtib 23.-25. september või kuni kaupa jätkub! Lisainfo: www.keilaty.ee, tel: 6580800

Mis maitsega on Sinu töö?

Otsime Saue asuvasse Santa Maria maitseainete tehasesse **pakkijaid**

Pakume ajutist tööd pakkijatele kuni 31.03.2017. Töö toimub kahes vahetuses E-R: 7.00-15.30 ja 15.00-23.00.

Meil on kaasaegne ja pidevalt arenev töökeskkond, võimalus õppida ja areneda. Töötajaid teenindab soodsate hindadega kohvik ning on võimalus osta Pauligi tooteid soodsate hindadega. Pakume spordikompensatsiooni ja korraldame ühisüritusi.

Palun saada oma CV e-posti aadressil liina.erot@paulig.com, täida ankeet kohapeal või uuri lisa tel 665 3104.

Santa Maria

SPICE FOODS & FLAVOURING DIVISION OF PAULIG GROUP

PAULIG GROUP
Exploring Great Taste

SA KredEx toetusmeetmega korterelamute rekonstrueerimine – ÕIGE VALIK!

29.10.2016 kell 10.30 Nurmesalu 9, Saue linn (koolimaja 4. korrus)

SEMINARI KAVA:

- 10.30-11.15 „Kütte- ja soojustagastusega ventilatsiooni projekteerimine.“
Hr Toomas Rähmonen, Termopilt OÜ
- 11.15-12.00 „Kuidas saavutada üksmeel rekonstrueerimiseks?“
Pr Dagmar Mattiisen, Eesti Korterühistute Liit
- 12.00-12.45 „Tehnilise konsultandi roll rekonstrueerimisel“
Hr Anvar Kima, SA Kredex tehniline konsultant

Osalemiseks on vajalik eelnev registreerimine kuni 26.10.2016, tel: 52 187 13 või e-post: info@baltivara.ee

TERMOPILT

FOTOGRAAFIA

A B C

Saue Huvikeskuses

Kolmapäeviti, kell 19.00-20.30

05.10 - 07.12

Registreerimine on alanud!

huvikeskus@saue.ee +372 659 50 09
viimsifoto@gmail.com +372 555 37 401

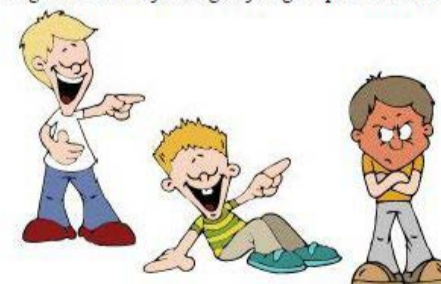
www.saue.ee

www.facebook.com/sauelinn

MTÜ LASTETEATER RÕOMULILL

MA EI MÄNGI SINUGA

Lugu narrimisest ja mänguasjadega sõprade leidmisest.

JÕGISOO SELTSIMAJAS

pühapäeval, 16. oktoobril 2016 kell 12:00

www.jogisooseltsimaja.ee

